

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 29. (341)

TORONTO, Ontario, 1956 m. liepos (July) mėn. 19 d.

Kaina 10¢

The Lights of
Homeland

Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada

Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa

SAVAITRASTIS

Laidis
Kanašos Lietuvių, Katolikių
Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Liaudies seimas

Šį šeštadienį sueina 16 metų kaip bolševikiniai rusiškieji okupantai pradėjo pasauliui skelbti suklustotą lietuvių tautos valią. Esą, 1940 m. liepos 21 d. vadinamasis Lietuvos liaudies seimas nutaręs paprašyti Kremlį priimti Lietuvą į Sovietų Sąjungos respublikų šeimą kaip lygateisę narę. Šią klastotą melą ir dabar dar girdime ne kartą kartojamą sovietinių diplomatų iš tarptautinių tribūnų, tą skaitome bolševikinėje propagandinėje literatūroje. O ir mes ir pasaulis žino, kad tai baisus melas.

Juk vadinamieji rinkimai vyko okupacinės kariuomenės priežiūroje, rinkimų būstinėse esant bent po keletą rusų karių, vyko teroro grėsmėje, kai jų išvakarėse, liepos 12 d. naktį, daug tūkstančių buvusių įvairiausių pareigūnų staiga buvo suimti ir sugrūsti į kalėjimus. Balsuotojai neturėjo jokio pasirinkimo — tik komunistų partijos parinktus kandidatus. Ir jų buvo tik tiek, kiek reikia. Nei vieno daugiau. Dabar jau visada taip daroma, bet tada tai buvo biau ir visus erzintanti nuojovė. Bet išėities juk jokios nebuvo. Koks nors spriešinimas ar protestas buvo beprasmiškas, nes visiems buvo aišku, kad tai jokie rinkimai, bet tik vaidinimas komedijos, nuo kurios eigos niekas nepriklauso.

Liaudies seimo atstovų daugumą, į posėdį Kauno Valstybės teatre atvyko dar nežinodami, ką turės nubalsuoti. Gero jie ne laukė, bet nelaukė ir inkorporacijos, vylėsi, kad Maskva jau praregėjusi ir nenoresianti to vien dėlto, kad tai reikštų sugrįžimą klestinčio Lietuvos ūkio. Esą, juk duonos jiems taip reikia! Bet argi yra pasaulyje kokių priežasčių, dėl kurių bolševikas atsisakyti progos pajungti sau kurį kraštą. Susodinti teatro parteri sumišai su iš visur suverbuotais komunistais ir enkavedistais, apsupti triukšmingų komjaunuolių ir kompartijos delegacijų su komunistų šventųjų paveikslais bei plakatais, atstovai jautėsi užgulusi ir lyg pametę galvas. Išgirdę siūlymą, gal ne vienas iš jų ruošėsi šokti protestuoti, bet jų nuomonės niekas nei neklusė. Jų balsas būtų buvęs vistik nusiurbtas komunistų ir enkavedistų agentų džiaugsmingų šauksmų. Tai ir buvo visas posėdis ir visa sesija. Šitas begėdiškas pasityčiojimas iš demokratijos buvo apskelbtas tautos valios pareiškimu.

Bet vieną kartą ir pats Kremlius pasakė tiesą — kad Lietuva, kaip ir Latvija su Estija, buvo paprasčiausiai užimtos raudojos armijos. Kai JAV su D. Britanija 1947 m. paskelbė Vokietijoje atrastus dokumentus, įrodančius Maskvos bendradarbiavimą su Hitleriu, tarp kitko nušviečiančius ir Ribbentropo-Molotovo paktą bei rytų Europos pasidalinimą, prie Sovietų Sąj. ministerių kabineto viešas informacijas būras paskelbė atsakymą: „Istorijos klastotojai“ — rusiškai, angliškai ir vokiškai, — kuriame Pabaltijai okupavimo negiginėja, bet aiškina, jog tai buvo būtina norint sudaryti prieš Hitlerį „antrą frontą“ ir iš anksto paruošti įtvirtinimus. Girdi, Anglijos ir Prancūzijos politikai tą vadine Pabaltijai užpuolimu, lyg nežinodami, kad šitas užėmimas pozicijų arti Vokietijos sienos ir toli nuo Sovietų gyvybinių centrų nuimęs karo išeitį: „Jie nesuprato, kad reikalas ejo ne apie Suomijos, Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Lenkijos nacionalinių tautų padidėjimą, bet apie tai, kad būtų suorganizuotas laimėjimas prieš hitlerinius fašistus... Kas būtų įvykę, jei Sovietų Sąj. jau prieš Vokiečių puolimą nebūtų suorganizuojusi „Rytų fronto“ toli ir vakarus nuo savo senųjų sienų, jei šitas frontas būtų ejęs ne Viborgo-Kauno-Balstogės-Brastos-Lvivo linija, bet paliai senąją sieną: Leningradas-Narva-Minskas-Kievas?“

Taip Maskva teisinio prieš Vakarų visuomenę besidžiaugiančią dėl laimėto karo. Tada tai galėjo daryti ir įspūdis. Bet jau ne šiandien. Pagaliau šiandien joks frontas nebereikalingas. Tai kodėl ir Pabaltijai pasiūsta sovietų armija vis nepasitraukia?

NEGRIS VLIKO SUDĖTIN

Pakeitus VLIKO statutą, jo pirmininkas pranešė savo noru pasitraukusioms grupėms, kad nuo šiol jos galinčios grįžti labai paprastu būdu — vien pranešdamas apie tai raštu VLIKO pirmininkui. „Lietuvių Fronto“ vadovybė oficialaus savo nusistatymo, rodos, nėra pareiškus. Tautininkų grupės, kurias atstovauja vad. „Nepriklausomybės Tarka“, atsiliepė specialiu komunikatu su aštriu „ne“! Jos tebekaltina VLIKą už visas atsidariusias negeroves. Esą, toks VLIKO statuto pakeitimas skirstas grupes į geresnes ir blogesnes. Girdi, kuo blogesnis „Liet. Atgimimo Sąjūdis“ arba „L. Rezistencinė Santarvė“, kad jiems tas kelias netaikomas? (Mat, šios grupės neįeina į buvusių ir „savo noru“ pasitraukusių grupių kategoriją). Tai esą naujas visuomenės skaldymo pabrėžimas, o ne žingsnis į jos vienybę.

Kaltina tautininkų grupės VLIKO žmones, kad jie, svarstydami statuto pakeitimą, jas išvadine „antidemokratinėmis — fašistinėmis ir įtarinėje, esą jos užsimojusios brautis į bendrą darbą tik „su bomba“. Kaltina jos VLIKą, esą, įsiai pareiškęs, kad turįs pasiūlyti koks buvęs ir todėl tuo pačiu atmetas pačią sutartimo mintį. Komunikate sakoma: „Pareiškimai, jog VLIK-as turi pasiūlyti koks buvęs, o taip pat ir perredaguotasis VLIKo statusas drauge su eile pastarųjų jo nutarimų patvirtina, kad VLIKO vardu tesiamoji veikla ir toliau pasilieka prisirišusi prie visuomenės bei pačią laisvės kovą skaldančių pagrindų. Dėl to visa lietuvių visuomenę jungiančio organo sudarymo

galimybės nuo tarpu pasilieka užblokuotos.“
Visuomenė gerai žino, koks buvo VLIKas nuo pat savo veiklos pradžios ir kokios buvo ir tebėra tautininkų grupės, pretenzingai besišaučiančios prieš bendrą darbą. Jos pastaruoju laiku lozoraitinės tendencijos kelia augščiau už patį laisvinimo darbą, tuo būdu kenkdamos ne tik tauti laisvės kovų vieningumui, bet ir diplomatų šefo autoritetui, padarydamos jį tik savo partijos šefu.

Paleckis nepriėmė dovanos

J. Paleckis, kaip žinia, vadovavo Sovietų Sąjungos augščiausios tarybos delegacijai Liuksemburge. Italų žinių agentūra „Italia“ 1956. VI. 30 perdavė iš Zenevos žinią, kad sovietai nemori skaityti „Raudonosios knygos“. Minimojo žinioj skelbiama: „vienas iš „Raudonosios knygos“ apie religijos persekiojimą už geležinės uždangos autorių, Rev. dr. Bernard, laikraščio „Luxemburger Wort“ redaktorius, per spaudos konferenciją, kurią Liuksemburge suruošė Augščiausiojo sovieto vicepirmininkas Paleckis, jam įteikė vieną tos tiesiog pribloškiančios dokumentacijos egzempliorių: bet sovietinis atstovas pašaipiai besišaučiančių Liuksemburgo ir užsienio žurnalistų akivaizdoje atsisakė dovaną priimti, aiškindamasis, jog delegacija, kuriai jis priklauso, neturi įpročio priiminėti dovanas ar komplimentus.

Vienam iš žurnalistų, kuris pasiteiravo, ar rusų valdžios vyrams yra žinomas „Raudonosios knygos“ turinys, arba bent jos

Sovietų ambasadorius Vašingtone G. N. Zarubinas atsilankė pas JAV užsienio r. ministerį J. F. Dulles ir įteikė protesto notą, kurioje apkaltino JAV vyriausybę, esą ji siuntusi špiunožius tikslais lėktuvus į Pabaltiją kraštus ir Lenkiją. Tuoj po įteikimo Maskvos radijas paskelbė notos turinį. Joje sakoma, kad lėktuvai atskridę nuo Baltijos jūros žvalgesi virš Kaliningrado — Karaliaučiaus, Kauno, Vilniaus, Minsko, Pinsko, Baranovičių, Brastos, t.y. įskridę sovietų teritorijai 200 mylių. Tai įvykę liepos 4, 5 ir 9 d., kai amerikiečių generolas N. F. Twining, aviacijos šefas, lankėsis Maskvoje, buvo sutojęs V. Vokietijoje. Taip pat notoje sakoma, kad skridimai buvę ne atsitiktinio pobūdžio; tai buvusi „apgaltota kairiųjų JAV sluogsnių akcija, siekianti pabloginti san-

tykius tarp Sovietų Sąjungos ir JAV“. Sov. vyriausybė laikanti JAV vyriausybę visiškai atsakingą už galimus padarinius ir prašanti ją „nubauti kaltininkus...“, kad atėtyje būtų išvengta panašių pabrėžimų.

Kanados CBC radijas tą žinią pranešė ypač pabrėždamas, kad amerikiečių lėktuvai skraidę „virš Kauno, buvusios Lietuvos sostinės“. Kairieji lėktuvai skraidę net pusrėčios valandos.

Protesto notą sovietai pasiuntė ir Jungt. Tautoms matyt, norėdami atkreipti pasaulio dėmesį į teritorinius pažeidimus, kurie galį sukelti rimtą nesuspimą.

JAV Baltųjų Rūmų pareigūnai pareiškė, kol kas nieko negalį tuo reikalu pasakyti. Valst. Departamentas pranešė, esą, šis reikalas priklauso gynybos mi-

nisterijai ir todėl sovietų pateikti dokumentai jai perduoti iš-tirti. Girdėti, kad atsakymas į sovietų notą rengiamas JAV aviacijos štabe ir bus persiųstas Valst. Departamentui oficialiai įteikti Sovietų Sąj. vyriausybei.

Lietuvos įgaliotas ministeris Vašingtone liepos 11 d. pasiuntė JAV Valstybės Departamentui notą, kurioje „lietuvių tautos vardu“ pareiškia, kad „Sovietų ambasadoriaus protestas neturi juridinio pagrindo“. Notoje sakoma:

„Tarptautinės teisės požiūriu Sovietų Sąjunga neturi teisės Lietuvos respubliką laikyti Sovietų Sąjungos dalimi. Savininkas šių abiejų miestų (Kauno ir Vilniaus) rodo, kad dabartinė Sovietų Sąj. vyriausybė visiškai palaiko stalininę imperialistinę užgrobumų politiką...“

JAV LĖKTUVAI VIRŠ KAUNO?

Savaitės įvykiai

Poznanės sukilimas nuskambėjo plačiai, bet nesuskubo išjudinti nei plačiųjų Lenkijos sluogsnių, nei kitų kraštų, velkančių komunistinį jungą. Visdėlto tai atkreipė valdančių komunistų dėmesį ir rūgstantį nepasitenkinimą darbininkų masėse netik Lenkijoje, bet ir visuose sovietų valdomuose kraštuose. Pačioj Lenkijoje buvo pakeista visa eilė ministerių bei augstųjų pareigūnų; oficialiai „parlamente“ buvo kritikuota ekonominio planavimo komisija. Esą ji įvedusi per daug centralizacijos ir biurokratijos; vyriausybė pasiskubino grąžinti darbininkams „nelegaliai“ paimtus mokesčius nuo 1954 m. liepos 1 d. Tardymo komisija jau apklausinėjo šimtus suimtų sukilėlių; dalį jų paleido, likusiųjų likimas dar nežinomas. Vengrijoje, nors ir buvo sustiprintas vyriausybės budrumas, tačiau kartu paskubėta paleisti 11.000 kalinių, matyt, siekiant sumažinti vidaus įtampą.

Dar nežinia, kaip atsilieps Poznanės įvykiai į Kremliaus užkulius. Rytų Berlyno darbininkų sukilimas pareikalavo tokių aukų kaip Berija ir kt. Ar nepareikalaus Poznanės sukilimas dabartinių Kremliaus vadų galybos? Anglų „Daily Mail“ rašo turįs žinių, kad Kremliaus užkulius vyksianti kova: stalinistų grupė, kuriai priklauso Molotovas, Malenkovas ir Kaganovičius, esą norinti Chruščiova išstumti, nes jo politika su bankrutėjusi. Be to, pastebėta, kad Chruščiovo laikysena pasikeitusi — jis pradėjęs girtauti ir viešame priėmime aviacijos šventės proga netgi išplūdęs užsieniečių svečius. Sov. laikraščiai paskelbė karikatūras, pa juokiančias pasigerusius vadus — Bulgana ir Chruščiova.

Augšč. Sovieto posėdžiai Maskvoj susirinko posėdžio augšč. ir tautybių sovietų atstovai — 1300. Spauda laiko jį istoriniu dar prasmę, kad buvo leista svarstyti klausimus, liečiančius ne vien biudžetą. Atidarymą kalbą pasakė Bulgana; Chruščiovas atidaryme nedalyvavo. Darbotvarkėje numatyta: dekretų patvirtinimas, pensijų įstatymo priėmimas, suomių Karelijos respublikos „prašymas“ įsijungti į rusų soviet. respubliką ir kt. Svarstant pensijų klausimą pasireiškė ir M. Gedvilas, pasiūlymų komisijos pirm.

Neutraliųjų blokų I Belgradą atskrido Egipto prez. pulk leit. Nasser tartis su Jugoslavijos diktatoriumi Tito. Jų tikslas netikėtai aptarti Vid. Rytų padėtį, bet ir imtis iniciatyvos organizuoti neutraliųjų bloką, kurio uždavinys būtų: laikyti pusiausvyrą tarp Rytų ir Vakarų blokų. Ta mintis yra labai artima ir Indijos min. pirm. Nehru, kuris šiuo metu lankosi Europos sostinėse ir turi taip pat atvykti į Jugoslaviją, kur prisidės prie Nasser-Tito pasitarimų. Manoma, kad šis trinitulė nustatys pirmąsias gaires neutraliųjų blokui.

Susiorganizavo Lenkijos ukrainiečiai Birželio 16-18 d. Varšuvoje įvyko pirmasis Lenkijos ukrainiečių delegatų suvažiavimas. Jo tikslas, pasak Varšuvos radijo, buvęs priėmimas Ukrainiečių kultūros draugijos statuto ir aptarimas ukrainiečių padėties Lenkijos l. respublikoje. Posėdžiai užtruko dvi dienas. Buvo ir meninė programa.

Buvo kalbama, kad draugija rūpinsis ukrainiečių kultūrinio auklėjimu, kartu palaikant lojalumą liaudies respublikai. Tam bus leidžiamas ir laikraštis. Buvo taip pat kalbama, jog busią dedama pastangų plačiai išblaškčius ukrainiečius apgyvendinti viename paviete. Kiek ukrainiečių yra dabartinėje Lenkijoje, yra nežinoma. Iki šiol jie buvo visiškai nemini.

HOMO POLITICUS

Mūsų bendradarbis Niujorke

prašyti vyriausiąjį Sovietų „sovieta“ ją inkorporuoti į rusų autonominę respubliką. Tai pranešė Bulgana, atidarydamas Sovietų „parlamentą“. Reikiška, taip ir bus. Čia dabar eina tik surežiutuota komedija, kas faktinai jau nutarta.

Si respubliką buvo įkurta 1923 m. kaip autonomine respubliką Rusų federacijoje. 1940 m. atimtos žemės iš Suomijos buvo priskirtos prie šios respublikos ir visa sritis tapo paversta atskira sovietine respubliką kaip ir Lietuva. Joje buvo apie 600.000 gyventojų daugiausia rusų. Dabar einama atgal.

Ar sovietai grąžins atimtas iš Suomijos 1940 m. žemes — darosi visai aktualus klausimas. Suomiai to tikisi. Tai paaiškės gal Vorosilovo vizito metu Suomijoje, kurio jis vyks rugpjūčio mėnesi.

Kuo tiki Mr. Dulles? Liepos 11 d. Mr. Dulles tarp kitko analizuoja Sovietų vidaus padėtį yra išsireiškęs:

„Aš tikiu, kad jėgos ten (Sovietuose) veikiančios bus nepalaužiamos. Tai nereikiška, kad tai įvyks ryt ar poryt... Aš sakiau, kad greitos permainos negali būti. Tai nėra reikalas šių ar kitų metų. Bet aš tikiu, kad sekantis pokarinis dešimmetis pamatys šias jėgas sumančias padėties vadeles ir savo rankas. Mes galime tikėtis pakitėjimo ir tarptautiniame gyvenime.“

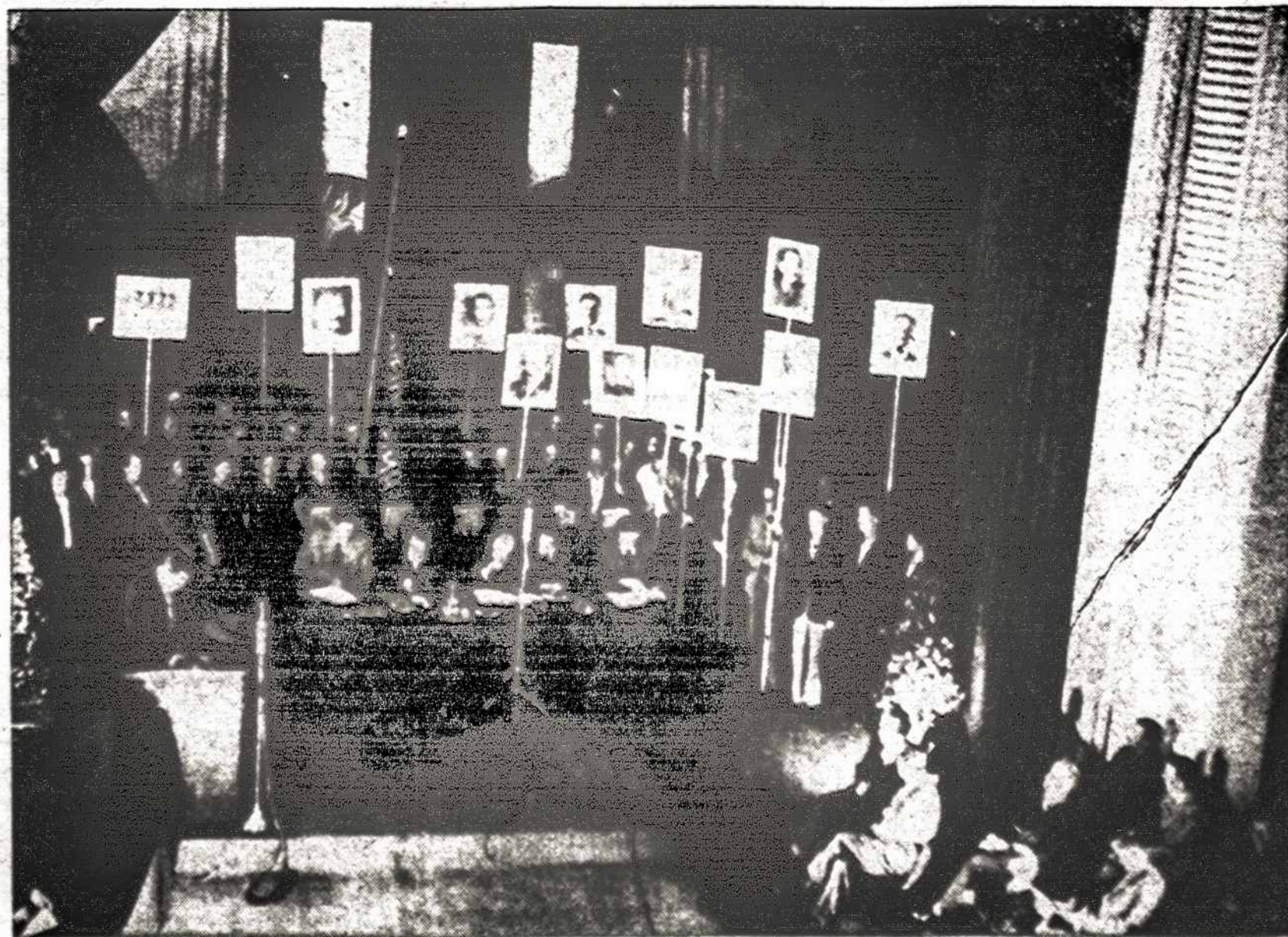
Daug pasakyta. Pirmas dalykas, tai viskas sudedama į pačių pavergtųjų rankas. Naujos jėgos kyla Rusijoje ir paverstose tautose. Badas, teroras, laisvių neturėjimas, bėteislių žmogus pradeda daryti savo politiką. Tai įrodė ir vokiečių sukilimas 1953 m., tai įrodė ir sukilimas vergų stovyklose, tai pagaliau dar akivaizdžiau parodė ir Poznanės darbininkai. Ir tai vis pavergtieji! Pavergtieji nuogomis rankomis sukyla prieš ginkluotus čekistus ir krinta masinėmis aukomis! O Vakarai? Vakarai gali laukti dar ir sekančio dešimtmečio! Juk neskubu. Vakarai gali susitikinėti Zenevoje su Bulgana, Chruščiovais ir kitais budeliais ir įtikinėti, kad jie ir nemano kariauti, kad jie trokšta taikos. Vakarai beveik norėtų duoti garantijas, kad bolševikai gali ramiai likviduoti ir pavergtas tautas, ir visus kitus kitaip galvojančius. Vakarai nori beveik užtikrinti taiką „mylinčius“ čekistus, kad jie nesikiš į jų „vidujinius“ reikalus, kada tie šaudys darbininkus išėjusius reikalauti duonos ir laisvės!

Krinta į akis Vakarų pasirengimas laukti įvykių. Jie save braukia iš aktyviųjų vaidmenų, tampa tik įvykių stebėtojai. Kai pokarinė būklė atidavė pirmąją rolę Amerikai, ji pati savo iniciatyva nuo tos rolės nori lyg atsisakyti.

SEPILOV APIE PABALTIJĄ

Prisipiratas graikų žurnalistas, naujasis Sovietų Sąjungos užs. reik. ministeris Sepilovas patvirtino, jog Sov. Sąjunga iš principo pripažįstanti viešai deklaruojamą apsisprendimo teisę ir Pabaltijai respublikoms.

URT Valdytojas per Graikijos ambasadorių Bonnoje paprašė autentiško Sepilovo pareiškimo teksto, išreikšdamas drauge graikų žurnalistams padėką už aiškų Pabaltijai reikalo pastatymą. (URT).

Vad. „liaudies seimo“ prezidentas „posėdžio“ metu Kauno valstybės teatro scenoje apstotais suorganizuotų komjaunuolių su bolševikinių dienraščių paveikslais ant lazdy.

SUDARYKIME IŠVEŽTŲJŲ SĄRAŠUS

Ilgai mes laukėme betkokios žinutės iš tolimojo Sibiro. Ai-manavom, kad nieko negalime padėti nelaimingiesiems, kenčiantiems alkį, šaltį ir ligas. Stalinui mirus varžtai po truputį atleidžiami, ir mus pasiekia žinios, kad ir dar negausios, apie beviltsiškai taigos skurstančius brolius ir seses. Tuo pat atsidaro durys į platesnį ir planingą šelpimą vargingiausiųjų lietuvių. Niekas neginčys, kad reikalas labai svarbus ir nereikalingas jokių įrodinėjimų. Pribrendo laikas šią jautrią darbą sritį dar labiau suaktyvinti. Lietuvių, būtu tikslu pirmoji eilė imtis sudaryti išvežtųjų sąrašus, kiek tai dabar yra įmanoma. Yra žmonių, kurie dar nedrįsta spaudai duoti viešai skelbti pavardes ir adresus savo artimųjų ir pažįstamų, bet jie mielai juos galėtų nurodyti Centriniam Salpos Fondui. Kiti pagaliau paieško savo giminių, draugų ar gimtos apylinkės žmonių. Jie mielai norėtų tuos asmenis betarpiškai šelpiti. Be didelių pastangų jie juos gal jau rastų ŠF sąrašuose. Taigi daugeliu atvejų tokių sąrašų sudarymas pasitarnautų šiam opiam reikalui. Apylinkės bendruomenių valdyboms ir kt. organizacijoms ir skelbimais spaudoje būtų galima sudaryti pradinis sąrašus. Juos dar galima papildyti mūsų laikraščio turimais duomenimis. Balfas sakosi jau nemaža pavardžių turis savo sąrašuose. Taigi bendram reikalui abejus sąrašus būtų galima sujungti. Išvežtųjų gyvenamosios vietos Lietuvoje nustatymui iš dalies galėtų pasitarnauti savo laiku L. Raud. Kr. sudaryti išvežtųjų sąrašai. Jie buvo numatomi atspausdinti. Deja, nežinau, koks jų dabartinis likimas. (Jie buvo išspausdinti, o dabar tie sąrašai yra multiplikuoti L. Gen. Kons. Niujorke arti 20.000 vardų. Red.). Pagaliau Lietuvoje gyventos vietos nustatymas svarbus tik išimtiniais atsitikimais, ir šalpos reikalui kol kas galima pasitenkinti tai daviniais, kurie dabar įmanomi. Viena, kas tikrai aišku, — sąrašai būtini. Išnaudokime labdarybei dar staigmenos būklę tebesančias tautiečių nuotaikas! Darbas dabar duos daug daugiau vaisių, negu tada, kai nuotaikos atvės ir kai ryšiai su Sibiro pasidarys kasdienišku reiškinio. Ne vieną girdėjau sakantį: „Aš duosiu 20-30 dolerių tam, kas tik pirmas ateis aukų rinkti Sibiran išvežtiesiems. Jei rasiu pažįstamų ar bent mano apylinkės žmonių, visą siuntinį aš jiems pasiūsiu...“ Rinkliavomis ir parengimais paskubėkime ateiti pagalbon tiems, kuriems atiteko skaudžiausioji likimo dalis. Juos šelpiti pirmoji eilė yra mūsų, gyvenančių Amerikoje ir Kanadoje, pareiga, nes mes priklausime prie laimingiausių tautiečių grupės. Salpos Fondas, reikia manyti, išsiaiškins ir ap-

sipręs, kaip išvežtuosius jam patogiau remti: per Balfą ar betarpiškai? Mums lieka tik nuoširdžiai su juo bendradarbiauti: siųsti turimus duomenis apie Sibire esančius asmenis, remti juos aukomis ir atsilankymu į tam tikslui rengiamas pramogas. Įrodykime, kad mūsų ankstesnės kalbos — „Sibiran išvežtiesiems tikrai daug aukočiui, jei tik jiems būtų galima pasiūsti“ — nebuvo tuščias žaidimas, žodžiais. Būtų pageidautina, kad Salpos Fondo adresas rastų nuolatini kamputį vietos kiekvienam ar bent kas antram (ypač prieš mėn. pabaigą įsinešančiam) lietuviško laikraščio numerį. Žmonės — užimti. Ilgiau trunka adreso ieškojimas silpniau apsiprėdusių atbaido ir nuo paties aukojimo ar adresų siuntimo. Ne vienas dar susilaiko, bijodamas pakenkti siuntinių garsėjams. Bet... jau ateina garsai iš anapus geležinės uždangos: nebijokite! Pagaliau išvežtieji nedaug kuo beturi ir rizikuoti: jei jie nerizikuos priimti siuntinius — jie mirs šiandien iš bado, o surizikavę — gal atsidurs pavojuje vėliau. Bet juk kiekvienas nori mirti geriau rytoj, o ne šiandien. Pagaliau ir patiemis rusams ši nevaržymo politika daug naudingesnė: jie ne tik dolerių iš mūto prisimedžioja, bet išlošia ir tuo, kad siuntiniai pasistiprinę išvežtiesiems gali geriau dirbti. Vakary pasaulis apie juos jau tiek daug žino, kad išnešimas „paslapties“ apie darbą stovyklas ir gyvenimą „rojų“ nedaug ką begali jiems pakenkti. Kartais tie laišukai jiems gali ir naudą išieiti: „gyvenimas pagerėjo“... ir tt.

Nuoširdumas, svetingumas, pagalba varge, — garsios ir šviečiančios lietuvių tautos ypatybės. Jei mes to dar nežinome,

pasiklausykime vokiečių karių, kurie po karo slapstėsi Lietuvos miškuose ir savo gyvybes išgelbėjo tik dėka mūsų gailingųjų motulių. Tegul mūsų birželio įvykių minėjimai, kalbos ir pasižadėjimai dabar būna įprasminti realiais darbais! Mielas broli lietuvi, paskubėk ištiesi nuoširdžią pagalbos ranką savo sesei ar broliui, išėjusiems Golgotos kentėjimams ir atsidūrusiems mirties šešelyje. Aukok šiandien, nes rytojaus auksa jau gali būti pavėluota. Kiekvienas duonos kėsnis, tavo dabar rūpintis badmiriaujančiam tautiečiui — to pat kraujo lietuviui (gal net giminei), gali išgelbėti jo gyvybę. Kas išvaizduos dėkingumą tų, kurie po tiek kančios metų sulauks pirmos tavo dovanėlės?! Aukok — nepraloši nei čia nei ten anapus karsto. Evangelija sako: Palaiminti gailingieji, nes jie laimės gailingumą!

E. F. Danilūnas.

Red. pastaba. Sumanytas labai kilnus ir jau daugelio svarstytas. Aukus tam, beabejonės, būtų daug lengviau telkti, bet prieš tai dar būtų daug išsiaiškintinių klausimų. Ir pačius adreusus juk nelengva būtų gauti, o ne asmeniškios siuntos bent tuo tarpu neįmanomos, nes jokios siuntinius paskirstančios organizacijos bolsėvikai netoleruos.

Mums atrodo, kad pirmiausia dar reikėtų per visą pasaulį paskelbti triukšmą dėl nežmoniškų siuntinių išnaudojimo, kai Sovietų valdžia išplėšia sau daugiau negu dvigubai tiek, kiek siuntinių vertas. Reikia reikalauti laisvų siuntinių. Reikia sukelti viso pasaulio opinią prieš šį baisų nežmoniškumą, neleidžiantį vargstančiam padėti.

Išlaisvinimas ir išsilaisvinimas

Daug vilčių pavergtųjų buvo dėta į Vakary demokratijas, ypač JAV dėl jų tėvynainių išlaisvinimo. Deja, nūdien tos viltytės sudužusios. Vakariai nūdien praleido visas išlaisvinimo progas ir jie patys atsidūrė tokio padėty, tarytum medžiotojas, vilkų gaujos užplutas. Jis nebe-galvoja, kaip nušauti bent vieną vilką, bet rūpinasi, kaip savo sveiką kailį išnešti...

Pavergtųjų išlaisvinimo progų — buvo daug. Ir buvo galima tai padaryti be jokio šūvio, be karo. Kaip tai buvo padaryta išprašant bolsėvikus iš Irano.

Deja, JAV-bės, nors būdamos pačios galingos, turtingos ir stiprios, vienok dar nepriaugo prie to, kad galėtų proporcingai didumo ir politinių vadų turėti.

Ar jau pamesti visas viltytės?

Atrodytų, kad ne. Dar liko viena galimybė — tai pavergtųjų pačių išsilaisvinimas. Štai, buv. JAV-bių prezidentas, H. Trumanas, grįždamas iš Euro-

pos, pasakodamas savo išpučius tarp kita ko, apie Sovietų pavergtuosius šitaip teigia: „... Reikia tikėtis, kad tie žmonės, pagaliau, patys pastatys savo reikalavimus, nurodymai, kad jie nori turėti laisvą išsivystantį valdžią, kuri jiems leistų laisvai galvoti, laisvai kalbėti, laisvai spaudoje skaityti ir t.t.“

Zinoma, tokie pareiškimai, pirmiausia naivumu atsiduoda. Žmogus nori pagaltoti: „Kai jau nebepajėgia išsivystinti, tad miglas pučia į akis, skiepydami tuščias viltytės, kad esą, pavergtieji patys išsilaivins...“

Vienok, pasvarčius reikalą iš antros pusės, ypač nūdien, susiklosčius specifinėm aplinkybėm, tokia galimybė visdėlio yra galima. Pavergtųjų išsilaisvinimo didelis pagelbininkas — yra šiandien bebraskanti Kremliava valdžia.

Kaip ten bebūtų, tačiau reikia pripažinti, jog dar niekad nebuvo Sovietuose tokio netikrumo valdžios, kaip šiandien. Chruščiovo nuvainikavimas Stalinu buvo ne kas kita, kaip desperacinis žygis, nes jis, paskelbdamas Staliną žmogžudžiu, degenieratu, išsigimėliu ir kitoku — tuo pačiu tarytum pasakė: jis buvo didelis banditas, o mes, jo pašonėje sėdėjusieji, taip pat esame banditai, tik kiek mažesnio kalibro...

Visuomenė tai supranta. Pavergtieji Sovietų Sąjungos žmonės tai gerai supranta. Juk jie žino, kad ne kas kitas, o tik Chruščiovas išžudė apie 15 mil. Ukrainos gyventojų, kolchozų kūrėm dienomis. Taip lygiai jie žino, kad kaip nekaltųjų ir kaip nesmerktų Staliną, negeresni už jį yra ne Chruščiovas, ne Bulganas, ne Mikojanas, ne Molotovas, ne Vorosilovas, nei kiti buvę jo artimieji bendradarbiai.

Žodžiu, visi gerai žino, kad ne vienas iš jų nebetinka žmonėms valdyti, nežiūrint kokiomis teisėmis, nes per jų rankas yra nutekėję per daug nekaltų žmonių kraujo.

Tą tiesą žino ne tik Sovietijos liaudis, bet ir jaunesnieji valdžios pareigūnai, karo vadai. Pagaliau, žino tai ir Krašto apsaug. ministeris Žukovas, kurio gyslo mis teka visdėlio kitoks kraujas, negu Chruščiovo ar Bulgano, nes Žukovas — gana daug persekiojimų yra pernešęs nuo „tėvelio“ Stalino ir jo bendrininkų. Taigi galimas yra dalykas, kad vieną kartą gali pribrešti laikas, kada to krašto kariuomenė, o taip pat ir visuomenė spontaniškai suklūs ir pasakys, kad gana kraugeriams mūsų kraują gerti...

Reiškiniai jau matosi. Štai, rašydamas šiuos žodžius, matau spaudoje didelės antraštes apie įvykusias riaušes Poznanėje, raudonojoje Lenkijoje, kur (Nukelta į 6 psl.)

Montrealiečiai baigė mokytojų kursų. Pirmoje eilėje sėdi iš kairės: Marija Danutė Stankaitytė, Jadvyga Baltuonienė, Vytas Birietis, Jovana Blauzdžiūnienė ir Viktorija Gučienė. Stovi: Julija Jakubaitytė, Nijolė Kličūtė ir Regina Seniūtė. Trūksta Janės Rimkevičiūtės.

NATO delegatai keliauja

Siaurės Atlanto Sąjungai pasiklausyti metu ėmus braskėti, tą žinią didžiuliu rimtumu sutiko kai kurios Vašingtono galvos, kurios nieko gilesnio negebėjo sugalvoti, kaip tik pakviesti Sąjungos narių delegacijas apsilankyti Jungtinėse Valstybėse. Atrodo, jog ši viešnagė galėtų kokių nors būdu vėl sucementuoti atskiras NATO tautas ir suderinti ar bent priartinti tų valstybių bendruosius interesus. Vargu ar amerikinis įsitikinimas — „Pamatyk Ameriką ir toliau sau ramiai gyvenk!“ — galės duoti apčiuopiamų rezultatų.

Na, bet mums bent kiek įdomu, kokių minčių pabėrė tie visi įmantrūs turistai, kurie vel tui buvo pavežioti po kraštą, pavaišinti, apdovanoti ir panašiai pralinksminėti. Zinoma, kaip ir galima buvo laukti, daugiausia tai grynai komplementai šeiminkams, o kas gi nežino, kaip labai komplementai ir šaunūs žodžiai yra mėgiami ir laukiami JAV. Bet, tekalba patys atstovai, kurie kiekvienos dienos rytmetį paprastai renkasi įvairiems posėdžiams ir pasitarimams, nes visą NATO kraštų delegaciją sudarė atitinkamų valstybių parlamentų nariai.

Percy Daines, darbietis iš Londono, Anglijos, pareiškė: „Aš esu daug kartų dalyvavęs įvairių delegacijų sąstatė, bet nei vienoje nebuvo jaučiama tiek darnios nuotaikos ir pasitikėjimo, nes visą NATO kraštų delegaciją sudarė atitinkamų valstybių parlamentų nariai. Percy Daines, darbietis iš Londono, Anglijos, pareiškė: „Aš esu daug kartų dalyvavęs įvairių delegacijų sąstatė, bet nei vienoje nebuvo jaučiama tiek darnios nuotaikos ir pasitikėjimo, nes visą NATO kraštų delegaciją sudarė atitinkamų valstybių parlamentų nariai.“

Katsafados, graikas, Atėnų chirurgas, kuris lankėsi JAV-ėse 1949 m. rado, kad amerikiečiai per tą laiką padarę žymią pažangą ir pasiekę žymių naujų laimėjimų įvairiose gyvenimo srityse. Norvegas, parlament. narys Paul Ingeretson, susijaudino tardamas, kad JAV yra tokia didžiulė ir įvairi šalis, kad ją sunku kartais ir suprasti ir jis todėl bijas pareikšti savuosius išpučius. Gi turkas Kufrevi, gailėjosi kad turėjo per mažai laiko pakankamai giliai pažinti ir išstudijuoti amerikinių gyvenimo būdą ir papročius. Pasak jo, sunku būtų rasti kitą tokią dinamišką ir greitą savo darbuose ir nutarimuose tautą. Gaila tik jog pasaulis iš amerikinių filmų susidaro labai netinkamą ir netikslių išpučių apie tą didelį ir gražų kraštą. Jis siūlo, kad JAV pradėtų naudoti tam tikrą savo reklamos sistemą, kuri įgalintų visus pasaulio žmones gauti tikrą ir nesužalotą JAV vaizdą.

Vokietis krikščionis demokrat Stefan Ditttrich, 4 metus kovojęs prieš sovietus Rytų frontė, teigia, kad Vokietija niekada negalinti likti neutrali, bet visomis jėgomis turėtų remti NATO ir likti ištikimu JAV sąjungininku. Jo nuomone, pats NATO paktas, turėtų būti prapleistas įpaminant, jį pasaulio prekybos, pramonės ir kultūrinius

Iš „Literatūros ir Meno“ tarybinių puslapių

Atmušę sparnelius į sausą eglę...

Tušti penki šimtai Š.m. gegužės 26 d. savaitrašties „Literat ir Menas“ išleido penkiasimtajį numerį, kartu atšveddamas dešimt metų darbo sukaktį. Ankstyvesniuose straipsniuose teko kalbėti apie tikrąjį šio tarybinių rašytojų savaitraščio uždavinį — pajungti lietuvių rašytojų komunistų partijos propagandinei tarnybai. Laikraščio iniciatoriumi buvo Petras Cvirka, kuris pirmajame numeryje mėgino dangstyti patriotizmo šydą: „Stovėti nuošaliai nuo savo tautos, kada ji su tokiu pasiaukojimu ir šviesiu tikėjimu kuria naują, laimingesnę gyvenimą, reiškia atsisakyti nuo savo tautos, nuo jos rašytojų vardo“. Cirkos lūpmis kalbėjo komunistinis patriotizmas, išplaukiantis iš naivaus karjeristo širdies. Apžvalginame straipsnyje — „Dešimtmečio karjeristinis garbintojas — J. Simkus atvirai prisipažįsta: „Ne visada laikraštis atsiliepdavo ir pačius aktualiausias literatūros ir meno klausimus, ne visada pastebėdavo ir teisingai įvertindavo naujus mūsų kultūrinio gyvenimo reiškinis. Bet jis visuomet mokėsi iš padarytų klaidų ir gerino savo darbą. Jis visada laikėsi Komunistų partijos nurodymų...“ Tuo pačiu žinoma drg. Simkus pripažįsta, kad šio laikraščio redaktoriai buvo ir tebėra tikrai paprasti komunistų partijos įsakymų perteikėjai rašyti mėginančiam lietuviui. Minėtojo savaitraščio uždavinį drg. Simkus apibūdina šitokiais žodžiais: „viskas šia privalo turėti patį glaudžiausią ryšį su mūsų gyvenimu, su jo naujais uždaviniais ir reiškiniais, turi tarnauti pačiam svarbiausiam tikslui — ugdyti naujos komunistinės pasaulėžiūros žmogų...“ Kitais žodžiais tariant — lietuvi rašytojau, negaišk laiko, kurdamas vertingus meno kū-

rinius, bet skleisk komunistinę propagandą ir žiūrėk, kad visi tavo tautiečiai pasidarytų komunistais, išmokyk juos atėjūnams iš Maskvos klusniai laizyti padus, ką jau seniai yra išmokęs drg. Jonas Simkus...

Petro Cirkos tragikomedija „Literatūra ir Menas“, apvaikščiudamas P. Cirkos devintąsias mirties metines, atspaudė keletą jo laišku, 1932 m. rašytų jaunystės dienų draugui Jonui Veličkai Amerikoje. Petras Cvirka tuo laiku studijavo Paryžiuje. Pasiklausykime — ką tada giedojo neramios prigimties Petras Cvirka: „Baisi reakcija ir teroras toje Lietuvoje, tai barbarų šalis. Rašyti galima ta, kas patinka policininkui ir cenzoriui!...“ Kitame laiške prieš grįždamas į Lietuvą jis prašo J. Veličką perduoti jo kūrinius komunistiniam dienraščiui — „Laisvėi“. „Rašydami visokius dalykus komunistų amerikiečių laikraščiams, aš greičiausiai nepriėsiu jokios pavardės, o tik slaptyvardę. Na, žodžiu, jei aš tau ką siūsiu iš Lietuvos, tai paaiškinsiu. Ir jei tokį laišką gausi visai be parašo, — supras, kad tai mano. Zvalgyba Lietuvoje tokius dalykus labai kontroliuoja. Buržuazijos agentų ir šnipų kiekvienam tarpdury Lietuvoje...“ Gaila, kad šiandien Cirkos jau nebėra gyvųjų tarpe — galėtų palyginti buržuazinę „priespaudą“ su dabartine komunistine „laisve“, kurioje galima rašyti tik pagal komunistų partijos receptus ir nurodymus, kad tuo tarpu nepriklausomoje Lietuvoje rašytojas niekada nebuvo verčiamas tarnauti politinėms partijoms ir jų labai nepastoviams idealams. Lietuvis rašytojas galėjo laisvai siųsti savo kūrinius į kitus kraštus. Šiandien lietuvių rašytojai nuo užsienio atitverti mūrinė siena. Jeigu kuriam leidžiama paeisursuoti, net ir tokiu, kuris jau moka laizyti komunistų partijai batų, ekskursijos visada pasiibaigia komunistine Kinija arba komunistine Rytų Vokietija, kai tuo tarpu Cvirka anomis dienomis pasiekdavo net Paryžių...

Neaiški mirties priežastis. Oficialiais komunistiniais duomenimis P. Cvirka mirė 1947 m. Mirties priežastis nebuvo pranešta. Žinome tik tai, kad jis bolsėviškai buvo palaidotas Vilniaus Rasų kapinėse. Laidotuvių išlaidas padengė vyriausybė. Panašių laidotuvių yra susilaukusi ir Salomėja Nėris. Ką gi — panašiai kadaise buvo palaidotas ir poetas Majakovskis, kuris, savo laiku iš peties garbines sovietinį komunizmą, vėliau tiek juo nusivylė, kad pats paleido kulpinką sau į galvą... Ar nebus, ko gero, ir Petras Cvirka atmušęs sparnelius į sausą komunistinę eglę — daug sausesnę už tą, kurią jis savo laiku mėgo priekšti nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui?

Vyt. Kastytis.

MIRĖ VIKTORAS GAILIUS

1956. VII. 7 d. tremtyje Vak. Vokietijoje mirė žinomasis vokiečių Viktoras Gailius. 1956. VII. 10 d. jį i Pfullingeno kapinėse palaidojo žmona, sūnus, V. Tarybos bendradarbiai ir kiti mūsų tautiečiai.

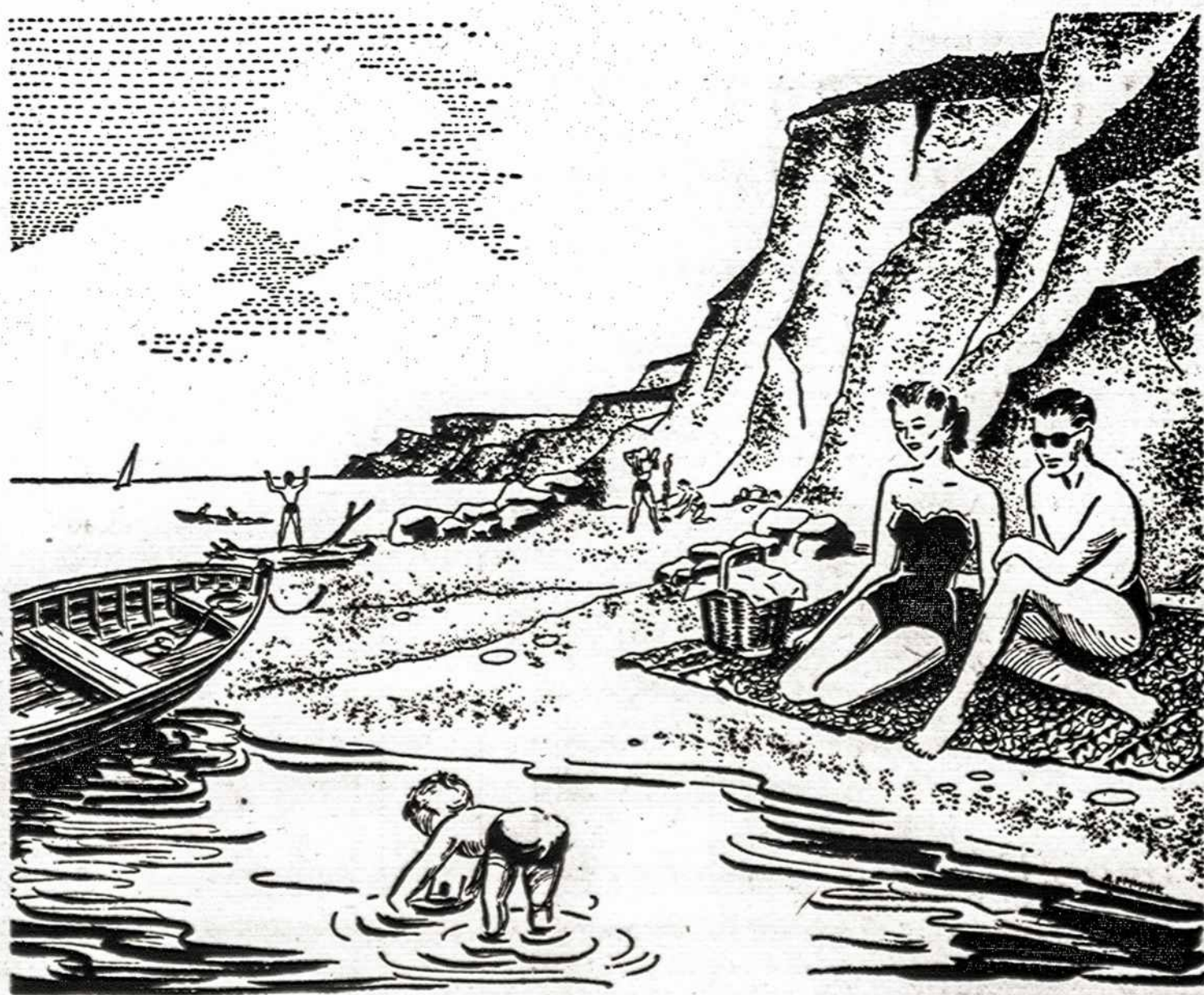
V. Gailius yra gimęs 1893.

VIII. 27 Berlinkuose, Pagėgių apskrityje. 1914 m. baigė Tilžės gimnaziją, 1918 m. teisės mokslus Berlyno un-tė. Mobilizuotas į vokiečių armiją, tiems bepuolant Kauno tvirtovę, buvo sunkiai sužeistas ir iš kariuomenės atleistas. 1920. V. 1 — 1922. VII. 1 Lietuvos atstovas Vokietijoje, o vėliau, ligi 1923. II. 6 — Lietuvos atstovas Estijoje. Visa savo veikla velionis yra ypač susijęs su kova už lietuviškąją pajūrį už Mažąją Lietuvą. Klaipėdos kraštui prisijungus prie Lietuvos, V. Gailius sudarė ant-
rąją Klaipėdos krašto direktori-

ją ir jai pirmininkavo iki 1925. VIII. 1. Vėliau — „Klaipėdos žinių“ ir „Memelzeitung“ vyr. redaktoriai, Klaipėdos krašto direktorijos juriskonsultas, uosto reikalų vedėjas, uosto direktorijos narys, gubernatūros patarėjas miesto seimelio narys, Klaipėdos burmistras, pirmasis „Ryto“ b-vės direktorius, Klaipėdos krašto gubernatoriumi — 1938-1939 m.

Nuo 1941 m. tremtyje. Čia išleido antrą leidimą vokiečių lietuvių žodyno. Aktyviai dalyvavo lietuvių bendruomenės gyvenime. Nuo 1946 m. įsijungė į VLIKo darbą, kur ėjo ligi pastutinio mato įvairias pareigas: VLIKo reikalų vedėjas, LF antrasis VLIKo VLIKo, Tautos Fondo valdybos pirmininko ir kt. Jo brolis, Klaipėdos sukilėlių ad-jutantas, buvo nacių nukankintas koncentracijos stovykloje.

E.

„Ilustravo O'Keefe's užskaymu Andries Emmink, Olandijoje gimęs Kanados dailininkas.“

senieji KANADOS papročiai

PILIEČIŲ ŠVENTĖ

Ši šventė pirmą kartą švęsta 1869 metais. Piliečių šventė įvesta Toronte specialiu miesto tarybos nutarimu.

Vėliau tuo pasekė daugumos kitų vietovių. Šiandien ši šventė virto visos Kanados papročiu. Šiais metais Piliečių šventė bus švenčiama rugpjūčio šeštą dieną.

O'Keefe's
OLD VIENNA
BREWERY LIMITED

Tarp kita ko...

Gerei žinau ir niekada neužmiršiu, kad tik tiek ištiesusių poslinkių, kiek tik tiek, kiek susilaukiau visų pamokos.

J. Kapočius, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas /L.E. Pirmojo tomo priedas, 3 psl./

Vėl viena vasara. Kai pradėdi skaičiuoti kiek vasarų praėjo nuo anos atmintinos vasaros, nustembti ir nuliūsti. Dvyliktoji vasara svetur, pažymėta tomis pačiomis neviltingomis ir kaitros žymėmis, klajonėmis ir mintimis žmogaus, kuris dailosi į visus dangaus kraštus, laukdamas kažko naujo ir netikėto. Gaivaus ir gėto vėjo. Šiaurės vėjo. Vėjo, nešančio žalos ir pažįstamos, niekada neužmirštos žolės kvapą. Žalia yra vilties spalva.

Kultūros kongreso ir Dainų šventės išvakarėse lietuviškąjį laikraštį daug rašo apie išeivijoje blystantį tautinį sąmoningumą, apie gyvą ir būtiną reikimą prikelti prisnūdusius ir užmigusius, apie mūsų dailės, dainos ir žodžio reprezentacijos galimumus, apie dvasinių vertybių reikimą ir t. t. ir t. t. Tai vis taurios ir teisingos mintys, daug jėgų širdies ir gerų norų. Daug valandų nemiegota Čikagoje, daug durų varstyta, kad toks suvažiavimas įvyktų. Ir tikrai, labai norėjusi, kad toji šventė įvyktų, kad suvažiavę lietuviai išjudintų tuos registruotus tūkstančių tūkstančius mūsų tautiečių, kuriuos apima apatija, kuriuos svaigina supamųjų šio krašto kėdžių lingavimas pavėsiose, kuriuos liūliuoja nauju masinių lingės ir malonija kuteina klausą šlamancių pinigų saujos. Tai būtų stebuklas, vertas plunksnos ir celfoninių filmų ir garsų užrašinėtojų juostelių.

Tačiau yra darbu, kurie dirbami tyliai. Be plakatu, be saliu, be tribūnų. Iš šalies jie atrodo netokie efektingi, kartais net pilki. Vienas tokių darbų, dirbami tyliai ir atkakliai, yra Lietuvių Enciklopedijos leidimas. Ir, drįsčiau tvirtinti, šio darbo vertė nemažesnė už kongresus ir suvažiavimus. Nesakome, kad kongresų nereikia — atvirkščiai: jų reikėtų kiek įmanoma daugiau. Bet pasirinkome šią progą, kad Kultūros kongreso paraštėje įbrėžtume nepamirštamą ženklą: Lietuvių Enciklopedija išleido šią vasarą aštuntąjį tomo. Įpusėjo I raidę, tryliktoją mūsų raidynę. Trečdalis kelio nueita.

Prisimename be abejonės, vieną kitą triukšmėlį, vieną kitą straipsnelį vieną kitą užuominą ir abejonę, lydėjusius LE pirmąjį tomo.

miškus toms. Tada buvo įvairių nuomonių ir apie LE vertę, kryptį, etc. Ir šiandien dar yra tokių, kurie gana imantriai nurodo, kad svetimos enciklopedijos esančios daug svaresnės. Šių pastabų raštininkui atrodo, kad taip kalba dažniausia žmonės, kurių lentynose (greitakalbių agentų įpirštos) svetimos enciklopedijos yra naikinamos dulkių ir kandžių. Nes jeigu jie atsiverstų tų tomy puslapius ir palygintų su mūsų, imtų kalbėti kitaip. Tai yra paprasta tiesa. Tai nėra koks nors savo krautvėlės gyrimas bet rimtas ir tikras konstatavimas: LE yra verta kaimynė visų didžiųjų enciklopedijų. Dar daugiau: lietuviui ji yra vienintelis savo žemės, kalbos, ūkio, kultūros, mokslo, papročių, visuomenės, valstybinio gyvenimo ir dar šimtų sričių žinynas. LE yra vaizdas dokumentas kiek per 22 laisvo gyvenimo metus esame pajėgę atskleisti įvairiose gyvenimo srityse, kiek esame įstengę sukurti savų vertybių, kiek esame sugebę išsilauginti kultūrininkų ir mokslininkų, kiek esame perpratę ir permastę savo tautos savumus ir kitų tautų atsiekimus, kiek glitai ir plačiai esame įaugę Europos šimtamečio kultūros ir civilizacijos tradicijon: LE yra, iš tiesų, tiek plati, gili ir išsami, kiek mes esame. Pastarąją mintį yra pasakęs vienam pasikalbėjime, šį pavasarį, LE redaktorius dr. J. Girnius, ir ji pasiliko atmintyje. Ją turėtų perpaštyti kiekvienas, kuris šiandien tebestovi nuosaliai ir kritiškai žiūrį į LE darbą. LE yra visų mūsų bendras reikalas, pats stambiausias ir reikšmingiausias sutelktinis darbas, kurį išeivija šiandien gali atlikti Lietuva. LE yra netikėtai mūsų brandumo, potencialumo ir intelekto kodeksas, bet taip pat ir mūsų laisvės troškimų teisingumo konkretus įrodymas.

Jeigu dar bent penketas šimtų tokių asmenų, apie kuriuos LE-joje buvo ir dar bus rašoma, ją užsiprenumeruoti, finansinė padėtis būtų pakankama. Tai dar viena mintis, tarta leidejo J. Kapočiaus šio pavasario pasikalbėjime Bostone, kurią reikėtų kartoti kasdien mūsų laikraščiuose. Mūsų enciklopedija šiandien finansiniai remiama daugumoje pilkojo lietuvių, to paprasto mūsų žemės žmogaus, kuris nesako prakalbų ir neužmėgus augstų postų. Tie gi, kurie rūpestingai saugoja, kad jų vardas būtų kiek galima dažniau ir plačiau linksnuojamas spaudoje ir pačioje LE-je, toli gražu nevisiškai skaito. Štai kur galima kalbėti apie sąžinės ir gėdos stoką! Būtų tikrai įdomu ir verta, baigus paskutinįjį LE tomo viešai surašyti tokių stambiųjų vardus ir pavardes, po klaidų atitaisymo, paskutinįjame tomo puslapyje (arba, deju, puslapiuose).

Lituanistinė disertacija Strasburgo universitete

Birželio 18 d. K. J. Čeginskas apgynė disertaciją „Lietuvių tautinis atgimimas — sociologinės istorijos bandymas“ ir gavo Strasburgo universiteto daktaro laipsnį. Disertacija paruošta sociologijos ir moralės profesoriaus G. Duveau vadovybėje. Salutiniais gyno klausimais taip pat buvo parinktos lietuviškos temos: pas literatūros fakulteto dekaną, religijų istorijos profesorį, M. Simon „Bažnyčios vaidmuo lietuvių tautos praeityje“ ir pas slavistą profesorį Triomphe „Lietuvių pasipriešinimas rusinimo politikai carinėje Rusijoje“. Disertacija įvertinta labai gerai (pažymiu „très honorable“).

Džiaugdamasis šiuo nauju lietuviu laimėjimu mokslo srityje kreipiausi į naująjį daktarą su kelių klausimų.

— Kas paskatino rašyti lietuvišką temą?

— Disertaciją rašyti lietuvišką temą ne tik pats norėjau, bet tam mane ragino tiek fakulteto dekanas, tiek mano darbu vadovavęs profesorius. Pasirinkau mūsų tautinį atgimimą visų pirma todėl, kad jį panagrinėti yra įdomu ir naudinga ne tik mums, bet ir svetimiems. Čia glūdi šiandieninės lietuviybės raktas. Be to, šiuo klausimu iki šiol neturime išsamesnio istorinio darbo. Bene vienintelis platesnis darbas šiuo klausimu yra M. Roemerio lenkų kalba parašytas veikalas „Litwa“ (1908), tačiau ir jame ntišvengta išankstinių (apriorinių) aiškinimų. Krinta į akis ir tai, kad visų rašiusiųjų nuomonės, liečiančios tautinio atgimimo periodą, labai skiriasi: kai vieniems jis prasideda su „Ausra“ (1883), tai kiti jį nukelia į Vilniaus universiteto laikus (1803-1831). Visa tai mane paskatino bandyti prieiti prie

Jeigu jau palikti ateinančioms kartoms ir savo žemei dokumentą, tai pilną. Su šviesiaisiais ženklais ir su dėmėmis...

Dar viena smulkmena. LE leidejas kiek skundėsi, jog Kanados prenumeratorių gerokai nepasiekė ir uždelėsi tomy apmokėjimą. Tad pabaigai: padėkime žmogui kuris tikrai lobii nesusiukraus. Padėkime jam ištesėti šitą milžinišką darbą. Ir vėl prisimena leidejo J. Kapočiaus paprastai, nuosirdžiai pakyltas sakiny: „Kad tik išstverčiau iki paskutinio tomo, o tada jei ir krisiu...“ ir numojo liūdnai ranka. Kiekvieno žmogaus jėgos yra ribotos. Ryžtingų žmonių mūsuose, spausdinančių savą žodį, taip nedaug — nepalikime jiems vieniems nesiti mūsų visų naštos.

Henrikas Nagys

šio klausimo moksliškai. Sovietinis inykimas vertinti visus lietuviškus klausimus marksistinės metodologijos šviesos man davė aktingai ieškoti tokio metodo, kuris atitinka objektyvų reiškinio pobūdį. Vadovavau sociologiniu metodu, todėl ir savo darbą pavadiniau sociologinės istorijos bandymu.

— Kokius sunkumų teko sutikti ir kur radote medžiagą?

— Ruošiant darbą teko susidurti su įvairiais sunkumais. Pirmiausiai dėl to, kad nebuvo specialiai studijavęs lituanistikos, ir ją atėjau iš teorinių mokslų srities. O ir be to šiandieninės sąlygos lietuvišką mokslinį darbą užsienyje sutinka žymiai sunkumų. Juk mes vis dar stokojamė bendro pobūdžio sintetinių veikalų. Reikia dažnai pasitenkinti palaide, spragta, daugiausia perijodikoje išbarstyta medžiaga, kuri nelengvai prieinama, jeigu iš viso dar prieinama. Savo darbu medžiagą rinkau Rcmoje (žymia dalimi Tėvų Marijonų bibliotekoje), Strasburgo miesto archyve ir universiteto bibliotekoje, daug pasinaudojau Laisvosios Europos Kolegijos įsigytu min. P. Klimo rinkiniu. Taip pat turėjau laimės pasinaudoti lietuvių profesorių dr. J. Griniaus ir dr. Z. Ivinskio vertingais patarimais.

— Kur studijavote?

— Augstąjį mokslą pradėjau 1946 metais Hamburge, Pabaltijo un-te; dar tais pačiais metais persikėliau į Eichstaetio Fil. Teol. augstąją mokyklą, kur porą metų studijavau filosofiją; tas pačias studijas užbaigiau 1950 m. licenciatu laipsniu Romoje, Popiežiškame Grigaliaus un-te; ten pat 1952 m. pasiekiau teologijos bakalauro laipsnį ir, gavęs L. Europos Kolegijos stipendiją, persikėliau į Strasburgą, kur mokiausi prancūzų kalbos ir klausiau sociologijos paskaitų.

— Kas daugiau iš lietuvių studijavo ar studijuoja Strasbour-

ge? — Jau XVII-XVIII amžiais Strasburgą atvykdamo lietuviai studentai semtis mokslo šviesos. Jų būta ir po šio karo. Tiksliau su šiuo klausimu nesu susipažinęs. Man daugiau žinomi lietuvių studentų LEK stipendininkų mokslo pasiekimai. Jau 1952 m. čia baigė medicinos studijas dr. B. Kvietelaitis, 1954 m. politinių mokslų diplomą įgijo dr. J. Norkaitis. Kiti lietuvių grupės studentai, baigę ar jau baigę, kaip dr. Z. Brinkis, K. Jasutytė, M. Macevičiūtė glino-si ir tobulinosi savo srityse. Nuo 1955 m. vasaros L. Europos Kolegija yra likviduota, tačiau stipendijos ir toliau teikiamos. Šiuo metu Strasboure beliko tik vienas lietuvis studentas.

— Žinau, kad Lietuvių Fronto sąjūdyje turite augstus pareigas. Ką galėtumėte papasakoti apie Jūsų artimą ryšį su šiuo sąjūdžiu?

— Su Lietuvių Frontu esu susiriesęs dar nuo vidurinės mokyklos suolo. Dalyvauti pasi-priešinime laikau savaime su-prantama lietuvių patriotinė pareiga ir ją visuomet stengiausi atlikti, kaip mokėjau. Neatsisakau jos ir dabar. Pernai Europos LF Bičiuliai man patikėjo valdybos pirmininko pareigas ir už tai neužligo turėsiu duoti apy-skaitą šiemetinėje konferencijoje.

— Malonus Daktare, nuosirdžiai dėkoju už suteiktus atsakymus, bet turiu dar vieną, jau paskutinį, klausimą: kokie Jūsų ateities planai?

— Pirmum vivere klausimas yra aršus kiekvienam humanitarui tremtyje. Be to, esu šeimos tėvas ir turiu rūpintis jos ateitimi. Galimas dalykas, jog būsiu priverstas pasinaudoti emigracija. Tačiau ir ateityje nemanau mesti į šalį tų studijų, kurias pradėjau. Atėjęs iš teore-tinių mokslų srities, pamėgau li-tuanistiką ir, kiek sąlygos leis, jos neapleisiu.

M. Musteikis (ELI).

Dvynukės Hollywoodo žvaigždės

JUOZAS KARIBUTAS
Los Angeles

Dvi italų aktorės, Peer Angeli ir Marisa Pava, pasiekusios pačias viršūnes ir laikomos pavyzdiningomis žvaigždėmis Hollywoodo filmų pasaulyje, yra vienos italų katalikų šeimos dvynukės. Jų tėvas Pierangeli buvo architektas, kovų prieš vokiečius dalyvis.

Keliomis minutėmis vyresnė Peer Angeli jau kiek anksčiau pradėjo būti žinoma mūsų visuomenei, bet jaunesnioji Marisa, (vardas keistas iš Marija) tik dabar ėmė stipriau reikštis vaidindama pirmieles roles. Šių metų „Oskarų“ įteikimo metu ji buvo rasta geriausiai vaidinusi dukters rolę „The Rose Tattoo“ filme. Jos abi filmų karjerą yra pradėjusios Italų filmų bendrovėse. Jos debiutas įvyko jau 1951 m. filme „What Price“, toliau „Glory“, „Down Three Dark Streets“, „The Rose Tattoo“ ir „Diane“ MGM, kur ji vaidino pirmaujančią rolę.

Pasimatymas

Sukant paskutinį filmą „Diane“ MGM studijoje įvyko pasimatymas. Jos vaidmuo tame istoriniame filme Prancūzijos karalienės Katarinos de Medici (dėl jos, man atrodė, Marisa buvo per kukli). Pradėjus pasikalbėjimą, aš buvau nustebintas mūsų akcento panašumu. Už klausus kiek laiko kaip šiame krašte, atsakė, kad tik penki metai.

Kalbos atsirado labai daug. Ypatinai iš praėjusio karo. — Italija toks garsus ir gražus kraštas. Ar nebuvo gaila pakeisti į Hollywoodą?

— Kaip tai. Aš Italijos nesu atsižadėjusi ir tas kraštas dabar dar brangesnis. Italijos į joki kraštą nemainyčiau.

— Vadinasi, esate diidele patriote! Ar visi jūsų krašto intelektualai tokie?

— Žinoma, kad ne, yra ir iš jų visokių, bet man... — nebaigė.

— Kaipgi patekote į šį taip garų Hollywoodą. Kiek man žinoma, į jį kelias labai sunkus? — Mano tėvas mirė 1950 m. Tais pačiais metais mano sesuo Peer pasirašė kontraktą su MGM studija, o su ja visa mūsų šeima atvažiavom. Po kiek laiko ir man laimė nusispysojo — įbridau į tą garsųjį Hollywoodą ir štai dabar vargu. Mano mažoji sesutė taip pat galvoja patekti tik kažin?...

— Keista, kad ir čia reik užnugario. Jei jau vienas iš šeimos iškėlė koją — kitiems nebėra sunkumų, ar ne taip?

— Taip, visai teisingai. Be jo

kio užnugario, kad ir būsi iš geriausių geriausias — neįeisi.

— O mūsų žmonės galvoja visai kitaip. Jei būsi geras tai ir lengvai pateksi į filmų pasaulį?

— Negi jau tokie naivūs žmonės?

— Ne, anaipol nevisi, bet daugumas tų, kurie mažai orientuojasi šiame reikale, nes jiems arčiau nėra tekę tą reikala pastudijuoti.

— Man labai įdomu, kaip Jūsų sesuo iškėlė pirmąją koją į Hollywoodą?

— Tuo laiku ji jau dirbo Italų filmuose. Ją pastebėjo vienas iš gerų žmonių ir daug padėjo. Šiaip labai sunku, o ypač jei nesi...

— Kas nesi? Ar tam tikros tautybės?

— Taip. Tai ne vienas žino, nors tylima.

— Kiek man žinoma, esate iš religingos katalikų šeimos, kadangi čia praktikuojamos skyrybos, ar nesibijosite vesti?

— Ne — Juokdamosi dar pridėjo: — Aš pasirinksiu vyrą, kuris man bus viskas, o aš jam taip pat. Juk mano sesuo, kuri vedusi filmų aktorį Vic Damone, gražiai gyvena ir yra labai patenkinta.

Baigus pasikalbėjimą Marija man padėjo ir sakėsi esanti labai patenkinta galėjusi susitikti žmogui iš Europos. Tikrai, kad jos visa laikysena bei švelnus elgesys, jos švelnus taktiškumas mandagumas nuteikė mus kitaip, negu su kai kuriais amerikais aktoriais susitinkant. Ji daug ko teiravosi bei domėjosi kas lietuviška, o ypatinai kai „Lietuvių Dienose“ pamatė mūsų moterų tautinius rūbus.

Marisa vedė

Štai neseniai praskambėjo vienos laikraščiuose žinia, kad Marisa vedė. Jos religinės vestuvių ceremonijos bus Romoje. Jos vyras, kilęs iš prancūzų religingos šeimos, yra taip pat filmų aktorius Jean Pierre. Jų jungtūvės buvo itin kuklios: jaunųjų giminės ir tėvai, siauras šeimos ratelis. Vietos laikraščiai buvo nustebinti, kad vestuvėse nebūtų nei vieno pašalinio svetimo žmogaus. Kada Marisa buvo iškviesta paimti „oskarą“ dėl italės aktorės Magnani, kuri buvo laimėjusi už filmą „The Rose Tattoo“, juokdamosi paėmusi dovaną kalbėjo: „Aš žinojau, ką turėsiu pasakyti, bet dabar taip susijaudinau, kad visa užmiršau“. Televizijos žiūrovams tas suteiktas skanaus juoko.

Jaunavedžiai planuoja grįžti vėl į Hollywoodą ir tęsti filmų karjerą toliau.

Iš kultūros ir knygų pasaulio

Nauja L. Rašytojų D-jos valdyba, išrinkta korespondenciniu būdu: Ben. Babrauskas, A. Baronas, P. Gaučys, V. Ramonas ir S. Pipiraitė - Tomarien.

Jaunimo rašinių konkursų, skelbto Amerikos lietuvių Klovo ir Snapsaicio jūrų komisija, ivertinusi darbus, pirmą premiją pripažino Vasario 16 d. gimnazijos mokinui Rimvydui Šliauziui, antrąją — lietuvių Saleziečių Instituto Castelnuovo D. mantui Svolitui, o trečiąją — Vasario 16 d. gimnazijos mokinėi Rūtai Kulkaityte. Be to, pagyrimo vertu pripažintas dar Vasario 16 d. gimnazijos mokinio Petro Cibicio rašinys. Komisiją sudarė pirmininkas dr. A. Rukšis ir nariai A. Giedraitis ir A. Venclauskas. Klovo ir Snapsaicio pavidimu konkurso sąlygas paskelbė VLIKO VT Lietuviųbei Išlaikyti Tarnyba.

Ateities nr. 6 išsiuntinėtus visiems ateitininkams, atseit ir tiems, kurie iki šiol dar Ateities neprenumeravo. Kartu Ateities administracija išsiuntinėjo ir laiškus, prašydama, kad užsiskaitytų Ateitį, primindama Federacijos Valdybos nutarimą, kad kiekvienas ateitininkas ar ateitininkė

tininkė šeima turėtų Ateitį prenumeruoti ir visokiais būdais remti. Likusį šių metų pusmetį Ateitis tekaštus tik 2 dol. Užsakymus siųsti: Ateitis, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

„Viešpaties Angelas“ kan. A. Sabaliausko maldaknygė, gražaus formato, labai gražiai išleista. Kas ją užsisakys per ateitininkų kuopų vadovybes ar kapelionus gaus papigimą kainą. Visi ateitininkai prašomi šia proga pasinaudoti.

Ateities skaitytuos administracija labai prašo pakeitus gyvenamą vietą, naują adresą tuojau pranešti administracijai. Ypač daug studentų keičia gyvenamas vietas nuo naujų mokslo metų pradžios. Kad nesitrukdytų kito Ateities numerio išsiuntimas bei gavimas, prašoma naują adresą tuojau siųsti administracijai — 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N.Y.

K. B. Kriaučiūnas, senosios imigracijos veikėjas ir poetas, prieš kelis metus išleides savo eilėraščių, taip pat buvęs dirigentas ir režisierius, atidavė spausdinti savo atsiminimus „Siauroju takeliu“.

Prisiūsta paminėti

Pulk. A. Birontas, Vardan teisybės. Trys atsakymai mane puolusiems priešams, 32 psl. Leidimo vieta ir metai nenurodyti.

Kotryna Grigaitytė, Širdis permargente. Lyrika. Išleido Venta, dailininkas V. K. Jonynas, tiražas 500 egz., 1956 m. Schongau, 74 psl. Kaina nepažymėta.

Giovani Guareschi, Don Kamilius mažasis pasaulis, II-jis dalis, sulietuvino A. Sabaliauskas, 1956. Išleido „Tėvų Kelias“, Caracas, Venezuela, 224 psl. Kaina nepažymėta.

Knyga gaunama: Salesians of St. John Bosco, Crown Point, Ind. USA.

Lietuva, politikos žurnalas 1956 m. Nr. 8, 96 psl.

Turiny: J. Brazaitis, Rezistencija Lietuvoje; L. Dambriūnas, Lietuvių kalbos sovietinimas; B. Mačiuka, Okupuotos Lietuvos pramoninimas; J. Grinius,

Lietuvių menas sovietinėje taryboje; Juozas Audėnas, Kolchozų krizė okupuotoj Lietuvoj; apžvalgos, dokumentų, recenzijų skyriai.

Aidai, 1956, Nr. 6. Šiame Nr. rašo: V. S. Vaidys — Zvirzdy, J. Brazaitis, P. Gaučys, P. Butėnas, Z. Ivinskis, A. Merkelis, iš grožinės liter. L. Andriekus, V. Bogutaitė, R. Tagore, R. Spalis. Platus apžvalgos skyriai.

Moteris, Nr. 3(4) Liepa — rugjis, 1956, 28 psl.

Šiame nr. rašo: P. Abramaitienė, U. Jauniškienė, A. Tamošaitienė, S. Prapulienytė, dr. A. Prunskienė, dr. E. Jasevičiūtė, St. Stasiene, eilėraščių, apžvalgų skyriai.

Kibirkštėlės, XIII-tos mergaičių stovyklos leidinys Nr. 1, 1956 m. birželio mėn. Nr. 2, 1956 m. liepos mėn. Nekalto Pras. vienuolynė, Putnam, Conn., po 8 puslapius.

Vienas iš serijos Ontario vyriausybės parengtų straipsnių.

ONTARIO ŽEMĖS IR MIŠKŲ MINISTERIO PRANEŠIMAS

Miškų pramonė yra vienas iš pagrindinių mūsų pramonės ramsčių, todėl nesvarbu kur uždribate sau pragyvenimą, gyvenate mažame ar dideliame pramonės mieste, prisiminkite, kad didžiausia jūsų pajamų dalis kyla iš provincijos miškų.

Toliau, kadangi Ontario provincija yra turtinga neaprepiamais miškais, upėmis ir ežerais, čia yra daugybė galimybių stovyklavimui, žvejybai ir medžioklei.

Kadangi mūsų poilsio vietos remiasi miškais, kurie yra Ontario gyventojų nuosavybė, kiekvienas iš mūsų asmeniškai atsakingas, kad juose neįvyktų gaisrų — gaisrų ku-

rie vasaros laiku dažnai kyla dėl neat-sargumo ar nerūpestingumo, paliktų neužgesintų laužų ar numestų cigarečių nuodrukų.

Norėčiau taip pat priminti, kad, jei norite, kad jūsų vaikai ir jų vaikai galėtų naudotis žvejyboje ar medžioklės malonumais, privalote laikytis žvejybos ir medžioklės įstatymų, kurie yra išleisti žuvų, paukščių ir medžiojamų žvėrių apsaugai nuo visiško sunaikinimo.

Informacijų apie miškų gaisrus bei medžioklės ir žvejybos įstatymus galite gauti: Department of Lands and Forests, Parliament Buildings, Toronto.

ONTARIO DEPARTMENT OF LANDS AND FORESTS

Hon. Clare E. Mapledoram
Minister

Leslie M. Frost
Prime Minister

APIE LICENCIJAS IR LEIDIMUS

Jei turite automobilį, sunkvežimį ar motociklą

Norint važiuoti automobiliu, savu ar skolintu, privalo turėti soferio liudijimą. Prieš gaudami šį liudijimą privalote išlaikyti atitinkamus egzaminus. Norėdami verstis komercinio soferio amatu, privalote išsimti komercinio soferio liudijimą. Jam gauti tenka laikyti sunkesnius egzaminus. Abiejų rūšių liudijimai tinka tik viehies metams ir privalo būti atnaujinami prieš baigiantis jų galiojimui.

INFORMACIJŲ KREIPTIS

arba į miesto raštvedį.

Auto registracijos įstaigon

GARLING'S Black Label
BREWERY LIMITED

BLACK LABEL (tariama blek leibel)

V. VASIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

872 BLOOR ST. W. /prie Ossington/ - TORONTO - Telef. LE. 1-4605

Priklauso Toronto, Ontario, Canadian ir International Real Estate Board.

BLOOR - DUFFERIN, \$1.500 įmokėti, 5 kambariai, atskiras, šoninis įvažiavimas, 2 garažai.

BLOOR - LANSLOWNE, \$2.000 įmokėti, 8 dideli kambariai, mūrinis, didelis kiemas ir 2 garažai.

PARKDALE, 7 labai dideli kambariai, atskiras, vandeniu alyva šildomas, sklypas 69 ir 150, geras parkinys, įmokėti \$7.000.

BLOOR - OSSINGTON, naujas 2-jų butų po 5 kambarius namas, didelis kiemas ir garažai, įmokėti \$5.900.

HIGH PARK, 7 kambariai, gero mūro, alyva šildomas, įmokėti \$3.000.

COLLEGE - RUSHOLME RD., naujas 6-šių qtskinių butų pastatas, didelis kiemas ir garažai, geras parkinys.

RUSHOLME RD., 9 labai dideli kambariai, 2-jų augštu, atskiras, ekstra butas rūšyje, vandeniu alyva šildomas, labai didelis kiemas ir 2 garažai, įmokėti \$7.500.

HIGH PARK, 18 butų apartamentas ir garažai, geros pajamos, žemos įmokėjimas.

Didelis pasirinkimas gyvenamųjų namų, biurių, žemės statyboms.

Jūsų patarnavimui. Kreiptis telefonu LE. 1-4605

V. VASILIAUSKAS

Iš Argentinos į Sovietų Sąjungą

Jau trečias Argentinos atelių transportas — apie 1000 asmenų — grįžta Sov. Sąjungon. Su pirmais dviem transportais grįžo 2200 asmenų. Tai daugiausia senosios išsivijusios rusai, lenkai, čekai ir kt. Jų tarpe buvo ir keletas lietuvių. Jie patikėjo sovietų vilionėms ir pasiryžę grįžti, nežinodami, kad kairieji anksčiau grįžusieji apgailestavo savo žygi. Argentinos vyriausybė ir tai atkreipė savo dėmesį, juoba, kad Argentinai reikia darbininkų medvilnės ir vynuogynų srityse. Ji sulaukė laivo "Salta" išplaukimo, atsisakymą duoti išvykimo vizą 160 repatriantų dėl formalių kliūčių. Laivas turi plaukti į Juodosios jūros uostą Odesą. Jo keleiviai, žurnalistų klausiami, pareiškė nieko negali pasakyti — nei savo pavardžių, nei kur bus įkurdinti, tai esą jiems uždrausta. Daugumas jų buvo jau priėmę Argentinos pilietybę.

Popiežiaus laiškas persekiojamiems

Pijus XII paskelbė ganyt. laiška, adresuotą kardinolams — J. Mindszeny, A. Stepinac, St. Wyszynski, arkivyskupams bei vyskupams, kunigams, tikintiesiems šių kraštų: Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Jugoslavijos, Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos, R. Vokietijos "ir kitoms Europos katalikams, persekiojamiems dėl jų tikėjimo..."

Laiške išdėstoma K. Bažnyčios varga tuose kraštuose per pastarąjį dešimtmetį ir tikintieji raginami drąsiai pakelti smūgius: "Jokia auka nebus per didelė perteikti šventam tikėjimui palikimui būsimoms kartoms". Popiežius atkreipia dėmesį į

klaidingos pažangos šalininkus, norinčius iškreipti Evangeliją. Laiškas baigiamas kreipiniu į visus tikinčiuosius jungtis bendron maldon už persekiojamus brolius.

ATSAKĖ Į PRIEKAIŠTUS

Popiežius Pijus XII priėmė Vienos un-to teisių fakulteto profesorius ir studentus ir ta proga palietė priekaištus dėl Bažnyčios kietumo moterystės klausimu: "Dažnai peikiama Bažnyčia už kietą gynybą nesuardomumo santuokos, priimtos bei atliktos nustatyta forma. Bažnyčia šiuo klausimu elgiasi vaduodamasi ne teisiniu griežtumu lyg jai nerūpėtų dažnos sutuoktinių dramos, bet ištiki- mai taikydama santuokos teisę, kurią paliko dieviškasis jos išteigėjas ir kurios ji negali pakeisti." Toliau Pijus XII priminė, kad bažnyt. teisė per ištisus šimtmečius gerokai išaugo, nes apaštalių laikų nuostatų nebeužteko plačiai išsišakojusiai Bažnyčiai.

Laisvės balionas Danijoje

Danijoje, Jutlandijos srity, nusileido balionas su spausdintais lenkų ir rusų k. atsisaukimais, pasirašytais "Laisvosios Europos". Atsisaukimuose idėti popiežiaus, kardinolo Wyszynski ir pabėgusio ir vakarus "Batory" laivo kapitono atvaizdai.

NORIU SUSIRASINĖTI

su lietuviams vyrais vedybų tikslu, nejaunesniais kaip 45 m. Rašyti: "Tėviškes Ziburiai" Nr. 19, 941 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada.

.. ĮYPSĖNOS ..

ZEMAČIO DORYBĖS

Kantrybė

Sukilimo metu, caro kazakai pakorė žemaitį. Po trijų dienų kaimynai nupiovė virvę ir žemaitis pasipurtė, iš šuva iš balos išlipęs, ir pratarė: "Tpfu, jei-gu dar vėna dėna — būc neišlai-kės..."

Apsukrumas

Užėjęs lietuvis pas žemaitį, rado aną lėkštes beplaukanti, o jo žmoną su kaimynka beplepančią. Lietuvis ir sako: "Na, jau, brolau, aš tiek moteriai nusileisčiau!" "Aš, nežinau, kad turėčiau skustis, — atšovė žemaitis, — mata, man žmona padeda skalbinius skalauti..."

Drasumas

Karo metu sėdėjo parke ant suolo žemaitis ir lietuvis. Užskrido lėktuvai ir staiga netoli jų sprogo bomba. Lietuvis liko sėdėti išbalęs, sustingęs iš baimės. Atsipeikėjęs dairė žemaitį. "Gi tas begulys ant pilvo, no-si įžemę išpaudęs. Pakilo žemaitis nuo žemės, nusipurtė purvus ir, paniekiančiai pažvelgęs į lietuvių, pašaipiai pratarė: "Tai ką, pats tiek buvo nusigandęs, kad bijoja pasijudinti?"

Gudrumas

Žemaitis dirbo prie statybos. Visuomet jis buvo susiraukęs, bet vieną dieną draugai nustebo, matydami jį linksmą.

— Kas gi tau pasidarė? — susidomėjo jie.

— Ot tata, o kodėl man nebūti linksmam, — atšovė žemaitis, — veizėkit, aš suradau būdą, kaip desimtininką apgauti!

— Na, na, kaip tai? — pradėjo jie klausinėti.

— Gi aš visą dieną nešioju tą patį cemento maišą ir viršų ir apačion štai tomis kopetėmis, o anas mano, kad aš dirbu...

Vikrumas

Vaziavo keliu lietuvis. Žiūri — žemaitio sodyba dega. Paliko žmogelis arklį ir vežimą ir skuba tekinas prie gaisro. Gi žiūri — sėdi ant kelmo žemaitis ir spokso į degančias triobas.

"Ko gi tu nieko nedarai, kodėl negesini?" — susuko lietuvis. "Ką tata nėko nedarą? — nu-stėbo žemaitis, — aš jau dvi valandos meldžiuosi į Poną Dėvą, kad lietaus dutų..."

Nebūtų skirtumo

— Tamsta talkstaisi vesti mano dukterį tik dėl to, kad ji paveldi dėdės turtus.

— Nieko panašaus! Ją vėsciau vistik, kad ir kieno kito turtus paveldėtų.

Vyrų vertinimas

— Tiesą sakant, tai viso pasaulio moteris galima suskirstyti į dvi rūšis: visad kalbančias ir niekad netylinčias.

Paieškojimai

Elta prašo atsiliepti Alfonso Pačiuli, gimusi 1909 m. Vilniuje, Antaną Pačiulį, gimusi 1921 m. Ukmergės apskrityje, Zigmą Sidarą, Jono sūnų, greičiausiai gyvenantį S. Paulo mieste ir Genowę Wazkiewicz, spėjamai gyvenančią Brooklyne.

Alekso Klimavičiaus, gyv. Zem. Naumiesty, 1944 m., ieško motiną Ona Klimavičienę gyvenanti Lietuvoje. Rašyti V. Tutlys 7347 S. Richmond, Chicago, Ill. U.S.A.

Teodorą Gallionį bei kitus lietuvių, gyvenusių 1946-7 m. DP stovykloje Arnsberg (Britų zonoje) prašau atsiliepti: S. Dagys, General Delivery, Kiti-mat, B.C. Ieškoma svarbiu reikalu.

Jonės Žukauskaitės, iš Kauno išvykusios 1938 m. į JAV, ieško Valė Kubilienę. Atsiliepti ar apie ją žinančius prašome pranešti Senkevičiui Petriui, 253 Montrose Ave., Toronto, Ont., Canada.

Kazio Majausko, sūn. Augustino, kil. iš Joniškio, Šiaulių ap. Petro Kurmino, sūn. Jono, kil. iš Utenos apskr., Skudutiškio m. Paskutiniu metu gyvenusio Čikagoje ir Vlado Ziedo, sūn. Vlado, gim. 1920 m., ieško giminės Lietuvoje. Atsiliepti arba žinan-tieji apie juos pranešti: B. Niu-niava, 262 Crawford St., Toron-to, Ont., Canada.

Alfonso Jasiūnas, s. Kazio, iš Užugojų km., Panevėžio apskr., prašomas atsiliepti arba žinan-tieji apie jį suteikti žinių šiuo adresu: Marytė Miškinytė, 1 Parr St., Toronto 3, Ont., Canada.

Degutis Eduardas, s. Zigmą, ir Klimauskaitė Vaida, d. Kazio, išvykusios su teta, Kerpienė Maria, prašo atsiliepti Mrs. V. Ciup-linskienė, 106 Wiltshire Ave., Toronto, Canada.

Garantuoti siuntiniai į Sovietų Rusiją ir užimtus kraštus

Mes siunčiame tiesiai iš mūsų sandėliu Kanadoje arba Anglijoje. Nauji ir vartoti dalykai: medicinos dalykai, batai, maistas, saldainiai ir kt. dalykai.

Atvykite asmeniškai į mūsų sandėlį ar prašykite mūsų kainoraščio poštu.

Būsime patenkinti mūsų tarnyba 100%.

YANA FABRICS

698 QUEEN ST. W., TORONTO
Telefonas EM. 8-9527.

Vienintelė firma, siunčianti siuntinius iš Kanados. Didžiausias prekių pasirinkimas.

Savi pas savus!

Auto mašinų mechaniniai darbai, su-lankstymai ir dažymas atliekami kvalifikuotų mechanikų greitai ir są-žiningai.

Dufferin Garage

1423 DUFFERIN ST., LE. 3-6149
(įvažiavimas iš Geary Ave.)
Sav. V. DUNDYS

General Insurance

AL. DUDA

Visų rūšių draudimas.

WA. 4-8539

Savi pas savus

A. STANČIKAS, baigęs National Ra-dio Institute radio ir televizijos skyrių, T. A. S. O.

TELEVIZIJOS

ir

RADIO APARATUS

Aparatai paimami ir grąžinami į na-mus veltui. Darbas ir dalyvų garan-tuotas.

Skambinti telef. LE. 1-1602, kasdien nuo 6 val. iki 9 val. vakaro.

DĖMESIO!

Lietuvius Elektros — Radio Technikas

ANTANAS ČEPONIS

Taisau, patikrinu, prijungiu ir perstatu: europietiškus ir vietinius radio aparatus, patefonus, visų paskirtųjų automa-tus. Kintamos ir tiesioginės srovės motorus.

Be to, apimu namus pilnam instalo-vimui ir pakeitimui srovės, dujos techniškus potornius.

Skambinti telef. LE. 3-1080
44 GYNNYNE AVE., TORONTO

I LIETUVA,

LATVIJA, ESTIJA, UKRAINA ir SOVIET. RUSIJOS KRAŠTUS GALITE SIUNTI SAVO PADARYTUS APDRAUSTUS RŪBŲ, VAISTŲ IR KITŲ DALYKŲ

SIUNTINIUS

PER

MAZAR TRADING CO

852 DUNDAS ST. W. - TORONTO - TEL. EM. 3-5520

HAMILTONE: 65 GORE ST., TEL. JA. 9-5695

Muitas apmokamas pas mus.

Gavėjas nemoka nieko!

Siuntėjai, kurie atneš savo parengtus siuntinius iki 19 sv. 4 unc. svorio, nemokės daugiau mūito ir persiuntimo mo-kėsių, kaip \$27 - \$33.

Gyveną ne Toronte gali pasiūsti mums parengtą siuntinį iki 19 svarų svorio. Apmokėsite, gavę mūsų sąskaitą.

Dr. J. URBAITIS

Gydytojas ir Chirurgas

1398 DUNDAS ST. W.

Telef. LE. 6-9622

Priima taip pat ausų, nosies ir gerklių ligonius.

Darbo valandos: kasdien 12-3 val. pp. ir 6-9 val. vak.

Lietuvio advokato įstaiga

Victor D. ALKSNIS

ADVOKATAS - NOTARAS

62 RICHMOND ST. WEST

ROOM 503

/kampus Bay & Richmond/

TELEFONAI:

Istaigos:

EM. 2-2585.

Namų:

ST. 8-5088.

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas —

Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

Kanados Lietuvių Bendruomenės Britų Kolumbijos

Apylinkės Valdybos Raštinė

ir Valdybos Pirmininkas Advokatas ir Notaras

Jonas J. Justis, L.L.B.

Suite 22, Tunstall Building, 709 Dunsinuir Street, Vancouver 1, B.C., Canada

Telefonas: Pacific 4511.

Lietuvių moterų KIRPYKLA

Doma Hairstyling

1618 BLOOR ST. W. (netoli Dundas)

Telefonas LE. 3-2904

Sav. D. KAUNAITĖ

DĖMESIO!

Lietuvio IGNO ASTRASKO batų krautuvė

Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterų ir vyrų batus — normalaus ir plataus EE—EEE dydžio.

1414 Dundas St. West, Toronto

Telefonas LE. 3-3881

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!

Vaškas, šepetiai, terpentinas

Sky's Paint & Wallpaper

891 DUNDAS ST. W. Toronto, Ont.

Tel. EM. 4-2715

LUBYS UPHOLSTERING

Jums nebūtinai pirkti minkš-tus baldus tokius, kokius par-duoda krautuvė. Jūs galite užsisakyti kokio tik norite sti-liaus pagal savo skonį ir fab-riko kainomis. Seni baldai taisomi taip pat.

Paskambinkite LE. 4-9830, po 6 val. vak., ir įsitikinsite.

VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.

V. JUŠKEVIČIUS, Licenced master electrician.

251 LAUDER AVENUE

Telef. LE. 5-7714

Toronto

VYRŲ IR MOTERŲ RŪBŲ Siuvėjas

A. BERESNEVIČIUS

Didelis importuotų medžiagų vyrų ir moterų kostiumams pasirinkimas. Už-sakymus atlieku žemiausiomis kainomis. Duodame išsimokėjimui.

1299 Dundas St. W., Toronto (tarp Dovercourt ir Lisgar)

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

PARDUODU IR STATAU NAUJAS KROSNIS, OILBURNERIS IR GAZBURNERIS. Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų.

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandenį apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.

Pranešu savo naująjį adresą: 999 College St. Toronto. Tel. LE. 4-6123

ANT. JUOZAPAITIS.

Dr. V. Sadauskienė

Dantų gydytoja

beigusi Kauno ir Toronto universitetą

129 GRENADIER RD.

(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. Seštadieniais pagal susitarimą.

Dr. M. Arštikaitytė

Akių ligų specialistė

345 BLOOR ST. W. /prie Huron/ Suite 12.

Telefonai: kabineto WA. 1-3584, namų WA. 3-5555.

Toronto, Ont.

Dr. Aleksas Valadka

1081 BLOOR ST. W. (prie Dufferin)

Telefonas LE. 1-2933

RENTGENAS

prima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak. Seštadieniais nuo 1 val. pp. iki 3 val. pp. Ketvirtadieniais kabinetas uždarytas.

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas

NAUJAS KABINETAS

280 Roncesvalles Ave. TELEFONAS LE. 4-4778

Priėmimo valandos: 11-1 val. p.p.; vakarais nuo 6-8 val. vak.; trečiadieniais ir seštadieniais 11-3 val. p.p. Kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. Jonas Yčas

Gydytojas ir chirurgas

1390 DUNDAS ST. W. (tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)

KABINETAS UŽDARYTAS

nuo liepos 1-mos iki liepos 22 dienos.

Dr. N. Novošickis

DANTŲ GYDYTOJAS

345 BLOOR ST. WEST (kampus Bloor ir Huron gatvių)

TORONTO

WA. 3-2003

Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Raštinė: LE. 4-4451

Dr. P. MORKIS

TORONTO, Ont.

Sv. Jono Kr. parapijos žinios

— Nežiūrint gana lietingos vasaros, ir lietuvių vasarvietę Springhurst prie Wasagos savaitgaliams atvyksta daug lietuvių, kurių dauguma sekmadieniais dalyvauja nuotaikingose lietuvių pamaldose. Tenka pasidžiaugti, kad vis didesnis lankytųjų skaičius pradeda atvykti ir į 9 val. ankstyvasias pamaldas. Praėjusį sekmadienį 11 val. pamaldose vasarvietėje Toronto jūrų skautės, kurios savaitgalį turėjo savo iškilą, organizuotai dalyvavo pamaldose ir gražiai pravedė giedojimą.

— "Teviškos Ziburiamis" ir spaustuvei skirtose patalpose baigiami vidaus įrengimai. Manoma, kad liepos gale, laikraščiai turint atostogas, spaustuves mašinas bus galima perkelti į naujas patalpas.

— Liepos 24 d. sueina metai nuo a.a. op. sol. Kosto Orento mirties. Mirties dieną 9 val. rytą sv. Jono Kr. bažnyčioje už gražios atminties velionio sielą velionio žmona yra užsakiusi gedulingas pamaldas. Toronte susidarius velionio gerbėjų būrelis organizuoja pastatyti ant velionio kapo antkapį.

— Kun. B. Pacevičius išvyko dvieji savaitės atostogų į JAV.

— Sutuokta: Viktoras Petraitis, T. Lietuvių Namų administratorius, ir Prudencija Danutė Žilinskaitė.

— Pakrikštyta: Vida Ona Zalnierūnaitė.

Prisikėlimo parap. žinios

— J. E. vysk. V. Brizgys mūsų parapijoje sutvirtinimo sakramentą teiks rugsėjo 9 d. Tėvai nedelsiant turi registruoti vaikūčius paruošiamosioms pamokoms. Taip pat ir suaugę, kurie iki šiol dar neturėjo progos priimti sutvirtinimo sakramento, asmeniškai ar telefonu registruojasi klebonijoje.

— Toronte viešėjęs min. St. Lezeraitis ir ponis, lydimi gen. konsulo V. Gylis, lankėsi pranciškonų vienuolyne. Ministerio šeimos bičiulystė su pranciškonais yra ilgametė, kada kartu buvo dirbta BALFE, visuomeniniame darbe Romoje ir ypačiai globojant mūsų belaisvius.

— Moterystėn sujungti Vytas Jučas ir Valentina Dielninkaitė.

JAUNIMO STOVYKLA

Toronto ateitininkų ruošiamą jaunimo stovyklą prasidės liepos 21 d., šeštadienį. Stovyklavimo mokestis torontiečių turi būti sumokėtas prieš vykstant į stovyklą, t.y. iki liepos 21 d. Prisikėlimo p-jos raštinėje. Stovyklautojai iš kitų Kanados vietovių galės užsimokėti, atvykę į stovyklą.

Vykstantieji į stovyklą pasiima šiuos daiktus: pagalvę; palaidus, 2 ar 3 šiltas antklodės, žiama, baltinių ir kojinių pakeitimui, šiltą megztinį, sportinius batukus, maudymosi kostiumą, keletą rankšluosčių, muilo, dantims valyti priemones, nedidžiamą lėkštę ir puoduką, šaukštą, peilį, šakutę, kišeninę elektros lemputę su naujomis baterijomis, rašymui priemones, maldaknygę. Kas turi, prašomi pasiimti sporto įrankius: sviedinius, ping-pong raketes ir kt., o taip pat žaidimus, pavyzdžiui, šachmatus, šaškes ir kitus tinkamus kambariui žaisti žaidimus, esant blogam orui.

Visus daiktus gerai supakuoti ir prie lagamino ar ryšulo pritvirtinti kortelę su savininko vardu ir pavardę. Bagažą pristatyti į Prisikėlimo p-jos kleboniją ne vėliau liepos 19 d. vakaro, nes liepos 20 d. daiktai bus išvežti į stovyklą.

Stovyklautojai iš Toronto susirenka liepos 21 d. 8 val. ryto prie Prisikėlimo p-jos klebonijos. Iš čia lengvomis mašinomis jie bus nuvežti į stovyklavietę. Mielus tautiečius, galinčius savo automobilius pagelbėti nuvežti į stovyklą jaunimą bei jų bagažą, maloniai prašome pakambinti klebonijon telef. LE. 3-0621 ar LE. 3-0977 iki liepos 17 d.

Stovyklos uždarymo programėlė, bus liepos 29 d., sekmadienį, 2 val. p.p. į ją kviečiami atsilankyti visi tautiečiai. Jei susidarytų pakankamas skaičius, iš Toronto į stovyklą bus galima nuvažiuoti specialiais autobusais. Kelionė ir abi puses kainuos \$3.33 vienam asmeniui. Norintieji vykti autobusais, prašomi šios savaitės bėgyje registruotis. Prisikėlimo p-jos klebonijoje asmeniškai arba telefonu. Autobusas į stovyklą išvyktų nuo Prisikėlimo bažnyčios po 8 val. Mišiu. Esant blogam orui, stovyklos uždarymo programa nevyks. Stovyklos rengėjai.

Visi į Niagaros Pusiasalio parapijos metinę lietuvių šventę

Ji įvyks šį ŠEŠTADIENĮ 2 val. pp. WELLANDE,

St. Stephens (vengrų) Hall

(Main East St. ir Port Robinson kampas)

Nuo trečios valandos gros lietuvių mėgiamas BENNY FERRY orkestras 5 val. turiningą programą, susidedančią iš mūsų kompozitorių bei Mendelsono kūrinų, išpildys Rochesterio, vadovaujamas p. Petro Armono, choras. Veiks įvairūs bufetas, valgykla, loterija, įvairios pramogos ir tt. Pelnas skiriamas statomai lietuvių koplyčiai St. Catharineje. VISI MALONIAI KVIEČIAM!

Parapijos Komitetas.

LIEPOS 22 D., SEKMADIENI,

2 VAL. P.P. V. NARUŠIO ŪKYJE, LAKE MEDAD, ĮVYKSTA

DIDŽIULĖ GEGUŽINĖ

VEIKS ĮVAIRUS BUFETAS. GROS GERAS ORKESTRAS.

Esant blogam orui gegužinė nukeliama į sekantį sekmadienį.

Rengėjai.

Išganytojo liuterionių bažnyčioje,

1691 Bloor Str. W. ir Indian Rd. kampe, liepos 22 d. lietuvių pamaldos su konfirmacija, išpažintimi ir sv. Komunija prasideda punktučiai 8.15 val. ryto.

Kun. dr. M. Kavolis.

Pakrikštytas — Išganytojo liut. bažnyčioje, lietuvių parapijoje, Rimantas Danielius Girdvainis.

Dr. Kavolis liepos 23 d. išvyksta į bažnytinę augstąją mokyklą Pennsylvanijoje. Ten jis dalyvaus diskusijų prezidiume (panel) tema "Misijonieriai ypač tingose kunigo pareigose". Tuoj po to jis vyksta 2 savaitių atostogoms. Jų metu rugpjūčio 5 d. laiks pamaldas Čikagoje. Nuo grįžta rugpjūčio 11 d. ir rugpjūčio 12 d. vėl pradės pamaldas Toronte.

"Paramos" kredito kooperatyvo balansas viršija \$200.000. Narių skaičius vis didėja. Saskaityti laikytojų patogumui nuo liepos 30 dienos įvedama čekių sistema, taip kad taupytojai galės išrašinėti čekius panašiai kaip daroma turint santaupas kituose Kanados bankuose.

T. Liet. Namų šerinkų pobūvis ruošiamas liepos 27 d. su menine programa, šokiais ir vaišėmis. Ta pačia proga šerinkams bus išduodami šerai. Visi namai bus rezervuoti šiam pobūviui. Visos skystos gėrybės, o taip pat ir užkandžiai šiam pobūviui iš tam tikrų įmonių gaunami veltui, todėl šerinkams ir jų šeimoms įėjimas ir vaišės bus teikiamos veltui.

Neserinkininkai ir pobūvių nebus įleidžiami. Pradžią 7 val. vak. Tautietei, jei dar neturi Liet. Namų šerų, neatidėliojant jų įsigyk. Tautietėi nei vieno lietuvių neparemišio lietuvių tvirtovės — Lietuvių Namų.

T. L. N.

Liet. Namų didžiąją salę norima papuošti Lietuvos didesnių miestų herbas, kuriuos apsiėmė nutapyti mūsų žymūs menininkas T. Valius. Jis savo patarimais taip pat daug prisidėjo prie Liet. Namų pagražinimo.

Lankėsi redakcijoje

P. Šneideraitis J. iš Brooklyn. P. Šneideraitis Niujorko mieste verčiasi graverių darbų prekyba ir yra Concord Stamp Co. dalininkas. Ta pačia proga p. Šneideraitis užsisakė "T. Ziburius".

"Canadian Register", Ontario katalikų diecezinis savaitraštis 18 nr. ilgojo žinioj pirmame pusl. atspasakojio lietuvių kancas Sibiro darbo stovyklose. Ypač išskeltas didvyriškas lietuvių religingumas, jų slapto pamaldos kasyklose ir t.t.

Paskutiniame "Dainos" susirinkime pas pirm. Br. Ziobiene ir p. Empakerienę, buvo pranešta apie įvykų birželio 9 d. vakarą ir pasidžiaugta, kad pelno gauta virš 100. Tas papildė išdą vasaros kelių mėnesių tuštėjimui laikotarpiui.

Padaryta keletas paskyrimų piniginiams dovanoms tremtinį ir nutarta vasaros mėnesiais susirinkimų nedaryti, bėgamusius reikalus paliekant valdybai spręsti.

Susilaukta naujos narės — Janina Kulikauskienė pareiškė noro įsijungti šalpos veiklon. Džiaugiamės.

Sekandiam susirinkimui visas maloniai užkvietė mūsų darbininkai ilgametis vicepirmininkas W. Kundrotienė, 226 Shaw St., rugsėjo 30 d., sekmadienį, 3 val. Dekojame abiems šeiminkams — Br. Ziobienei ir p. Empakerienei, už malonų priėmimą. Iki pasimatymo ankstyva rudenėli.

M. F. Y-nė.

P. P. Orkestro ekskursija

Praėjusį sekmadienį apie 320 torontiečių dalyvavo Prisikėlimo p-jos orkestro surengtoje išklyoje į Niagarą. 9 val. ryto kelionė prasidėjo ekskursiniu laivu "Cayouga", kuriame be lietuvių buvo ir nemažai skaičius kanadiečių. 12 val. laivas sustojo Queenston prieplaukoje. Iš čia autobusais keliautojai buvo nuvežti prie Niagaros krioklio. Turintieji reikalingus dokumentus, nuėjo pasivaikščioti į JAV pusę, kiti gi pasipylė Niagaros Kanados pakrantėmis. Pasigrožėję dingais gamtos vaizdais ir pasistiprinę savo atsivežtais ar vietotoje pirktais užkandžiais bei gėrimais, 17.00 val. ekskursantai autobusais išvyko į Queenston, o iš čia tuo pačiu "Cayouga" išplaukė į Torontą. Kelionės metu dalis Prisikėlimo p-jos choro sudainavo keletą dainų. Į namus sugrįžta apie 10 val. vak. Kelionė buvo įdomi, nuotaikinga ir ekskursantams paliko malonių išpūdžių.

P d e k a

Nuoširdiai dekojame visiems mūsų geradariams, kurie suprato dabartinę sunkią mūsų padėtį ir suaukojo Vaikų darželio remonto išlaidoms padengti \$48.50.

Gerasis Dievas visiems teatylgino.

Mekalto Pr. Šv. M. Marijos Seserys.

Vasarojimui ir piknikavimui 'Tulip Park'

randasi prie pat gražaus Simcoe ežero (42 mylios nuo Toronto, 1/2 mylios nuo Keswick — Lake Shore Rd.). "TULIP PARK" nepaprastai patogi vieta piknikavimui: tiek pavienėms šeimoms, tiek organizacijoms. Nepaprastai saugi, patogi, neuatvėžiama čia. Išnuomojami kambariai (nuo \$10 iki \$18 savaitei). Didelis parkas, nuolaidi smėlio pakrantė, laiveliai ir žuvis. Iš Toronto autobusai kas antra valanda iki "Tulip Park". Susitarus vasarotojai paimami iš Toronto.

Savininkai: Dr. J. KASKELIS ir J. PREIKSAITIS. Telefonas Toronte — LEnox 2-1306 (Preikšaitis).

MONTREAL, Que.

Skautų ir skautėlių stovyklos auga. Prieš pusantūrą metų įsteigęs lietuvių savitarpio kredito bankelis "Litas", turėdamas rimtą ir veiklą vadovybę, vis plačiau skverbiasi į vietinius lietuvių sluoksnius. Bankelis nuolat plečia savo veiklą, apyvartą didėja ir jis lietuviškoj publikoj įgyja vis didesnį pasitikėjimą. Siomis dienomis vienas pilietis įdėjo į bankelį net \$4.000 savo santaupų.

Bankelyje šiuo metu yra 205 nariai, indėlių \$40.300, paskolų išduota \$37.000. Jomis iki šiol pasinaudojo 51 narys.

Stovykla narių ateiviams

Montreal suorganizuotas jaunimo centras "La Cordée" (7852 Rue St. André St.) kurio tikslas — organizuoti jaunimui socialinę, sportinę ir kultūrinę veiklą. Jo direktorius — Gilles Beaugard. Rugsėjo 12-19 d., šis centras organizuoja naują kanadiečių stovyklą prie Ouareau ežero, Montcalm comté, Laurentidų kalnuose. Joje gali dalyvauti visų tautų jaunuliai, turintieji bent 18 m. Programoje numatyta visa eilė paskaitų apie imigraciją, Kanados teisę, auklėjimą, gamtą, sportą, kalbas ir tt. Taip pat bus rodoma keletas filmų. "La Cordée" centro atidarymas — birželio 16 d. Nuo birželio 23 d. iki liepos 16 d. buvo rodomi filmai apie įvairius Europos kraštus.

Lankosi amerikoni. Prasidėjus vasaros atostogoms Montrealis susilaukia nuostabių daug vasarotojų ir atostogautojų iš kaimyninių Jungtinių Valstijų, lankančių savo gimines bei pažįstamus. Bepigia amerikoni. Beveik visi jie turi ilgomis kelionėms tinkamus, patvairius automobilius ir daug benzino tankuose! Kanadiečiai dar negali plačiau tokiu liuksu naudotis ir atsirevanuoti savo lankytoms.

J. P.

Vašingtonas. — Prez. Eisenhoweris pasirašė potvarkį, kuriuo leidžiama JAV pašto ministerijai naudoti stampą su įrašu: "Melskitės už taiką".

Pinigai laikiniams morgičiams

Paskolos statybininkams — betkokio dydžio.

Krciptis: Mr. Davidson, tel. EM. 4-6421.

BALTIC MOVERS & CARTAGE
Baldų pervežimas Toronte ir tolimoms distancijoms. ŠALDYTUUV pervežimas specialiais. Visas vežamas turmas apdraustas. Važiujam kas savaitę į Montreolį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.
30 DEWSON ST. — TEL. LE. 4-1403
TORONTO

TAUPYK, SKOLINKIS savo kredito kooperatyve "LITAS"

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.

"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos saleje. Banko kambariye.

Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, HE. 4280

SKUBIAI PARDUODAMAS

50 pėdų pločio sklypas netoli Bloor gatvės.

KREIPTIS:

B. SERGAUTIS, Realtor
Telef. LE. 4-2426

Didelis žemės bei sklypų specyboms pasirinkimas.

REAL ESTATE KLAUSIMU,

pirkimo ar pardavimo reikalais, nejudomo turto, biznio, morgičių ar paskolų gavimo, miesto valdybos zoninių įstatymų ir kitais Real Estate reikalais mielai ir sąžiningai patarnausiu savo tautiečiams be įsipareigojimų. Esu Toronto miesto gyventojas jau 28 metus

PRAŠAU KREIPTIS Į

AL GARBENS
REAL ESTATE

1611 BLOOR ST. WEST, TORONTO, ONT.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonas LE. 6-2738, LE. 2-8772, vakarais HU. 9-1543

Reikalingi namai pardavimui

SKUBU!!
Didelis išpardavimas

Honest Ned's

Self Service Bargain House

1176 Bloor W. and 1192 Queen W.
(prie Dufferin) (prie Gladstone)

Didelės galimybės: ketvirtadienį, penktadienį, šeštadienį —
šia, savaitę!

SUKNELS MOTERIMS
TIK 99c

Vyr. sporto baltiniai
trumpom rankovėm
Reg. kaina — 69c
dabar — tik 29c

Moterų naktiniai baltiniai.
Reg. kaina — \$2.29
dabar — tik 99c

Didelis išpardavimas šią savaitę!

Medvilninės medžiagos
moterims 3 jardi dabar
už \$1.00

SPECIALUS PASIŪLYMAS SIUNTINIAMS

Vyriškos kelnės ir kombinzonai tik už 99c

Vaikų T-baltiniai
Reg. 59c už vieną
dabar — 4 už \$1.00

EUROPON:
Angliška medžioga kostiumams. Reg. \$13.00.
Dabar \$7.95 arba 2 už \$15.00.

Pirmos rūšies natilono kojines, visų dydžių.
Reg. 99c
Dabar 2 poros tik už \$1.

Vaikų ir moterų trumpas vilnon. kojines siuntimui užsienin. Reg. \$1.19. Dabar tik 79c

Išpardavimas gabardino medžiagos vyrų kelnėms. Reg. \$6.00.
Dabar \$2.99

Moteriškos bliusketės
Reg. \$1.99.
Dabar — 79c

Maudymosi kostiumai mergaitėms ir berniukams. Reg. \$1.89
dabar — 99c

Moteriški nertiniai, vilnoniai, visų dydžių. Reg. \$3.00, dabar \$1.99.

Vyriški odiniai sandalai
Reg. \$5.00.
Dabar — \$3.79.

Krantuvė atidaryta kasdien iki 6 val. vak., penktadienį ir šeštadienį iki 9 val. v. Didelis žieminių rūbų pasirinkimas siuntiniams ir užjūrius. Pigūs švarkai. SPECIALIOS KAINOS TIK ŠIA SAVAITĘ!

Geriausias kanadiečių dviratis

CCM

